

Sõnumed

TAPA VALLA AJALEHT

Nr 11/480

Detsember 2019

Tasuta

Väike küünal vilgub laual,
möttevärve helgib seal.
Jõuluag ei kesta kaua,
sellepäras mõtle head!
Iseenja hingemaal
kärgel ajal sooja hoia
ja kui vähagi sa saad
omaõde jaoks aega leia...

Laulread: Kairi Kroon

Soovime kõigile kaunist jõuluaga,
head vana-aasta lõppu ja uue algust!

Tapa vallavolikogu ja vallavalitsus

Foto: Kalmer Vanatoa '19

Riho Tell
Vallavanem

Tapa valla lähiaastate investeeringud

Tapa vallavolikogu kinnitas novembrikuu istungil Tapa valla arengukava ja eelarvestrateegia muudatused. Nimetatud dokumendid on omavalitsuse jaoks ühed kõige olulisemad, sest just need suunavad valla või linna lähiaastate investeeringuid. Eelarvestrateegia on ühtlasi iga-aastase valla eelarve koostamise aluseks. Tapa vald on läinud seda teed, et kaks omavahel seotud dokumenti on koondatud üheks. Arengukava kirjeldab omavalitsuse soovitud arengut ning eelarvestrateegia väljendab seda numbriliselt. Tingimuseks on see, et soovid peavad olema realistlikud ehk neil peab olema rahaline kate. Seaduse järgi peab omavalitsuse eelarvestrateegia hõlmama vähemalt nelja eelseisvat aastat. Arengukava ja eelarvestrateegia vaadatakse läbi igal sügisel ning viiakse sisse parandused ja täpsustused.

Vastuvõetud arengukava ja eelarvestrateegia põhjal kavatseb koalitsioon panustada eelseisvatele aastatel investeeringutega hariduse-, kultuuriasutuste ning elukeskkonna seisundi parandamiseks, milles järgnevalt lühike ülevaade.

Teed ja tänavad. Järgneva nelja aasta jooksul on planeeritud investeerida valdkonda igal aastal 500 000 eurot. Seda ei ole piisavalt, vajadused on kordi suuremad. Samas on investeeringu ootel mitmed haridusobjektid, mille remonti edasi lükata ka ei saa.

Kaasav eelarve. Kaasava eelarve eesmärk peitub tema nimes. Eesmärgiks on kutsuda Tapa valla elanikke osalema valla eelarve planeerimises. Kaasavaks eelarveks planeeritakse 20 000 eurot aastas.

Tapa linna keskväljak. Kesklinna tänavate ja väljakute korramiseks planeeritakse nelja aasta peale kokku 1,59 miljonit eurot, sealhulgas 2020. aastal 190 000 eurot projekteerimiseks ning 2022. aastal 1,4 miljonit ehitustöödeks. 1 miljoni euro ulatuses planeeritakse saada rahalist toetust Euroopa Liidu fondist.

Korterelamu. Korterelamu rajamiseks on kavandatud 680 000 eurot 2022. aastaks. Raha on kavandatud kaasfinantseeringuna juhuks kui jätkub riigipoolne programm üürielamufondi toetuseks.

Tänavaalgustus. Tänavaalgustuse kaasajastamiseks on kavandatud 2021. aastaks 1 miljon eurot, kusjuures 65% loodetakse saada kaasrahastusena Euroopa Liidu fondist. Vastav rahastustaotlus on juba esitatud, ning tulemus selgub tuleva aasta kevadeks. Projekti teostumisel saavutab vall vald majanduslikku kokkuhoidu 30 000 eurot aastas.

Tapa rattapark. Rattapargi rajamiseks on kavandatud 2020. aastaks 100 000 eurot. Sellele projektile on vall esitanud ka rahastustaotluse LEADER meetmesse.

Tamsalu kultuurimaja. Tamsalu kultuurimaja rekonstruktsioon algas käesoleva aasta kevadel ning ehitustööde lõpuks on planeeritud august 2020. Algal aastal on planeeritud maja ehitustöödeks 1,05 miljonit eurot. Tamsalu kultuurimaja oli üks objektidest, mille korramises lepiti kokku Tapa ja Tamsalu valla ühinemislepingus.

Jäneda kool. Jäneda koolihoone soojapidavuse töstmiseks ning õueala korramiseks kavandatakse kahe järgneva aasta jooksul (2020-2021) 500 000 eurot.

Tamsalu gümnaasiumi staadion. Kooli staadioni renoveerimiseks on planeeritud 2021. aastal 660 000 eurot. Tamsalu kooli staadion oli teine valdade ühinemislepingus kokku lepitud investeeringuobjekt.

Pisipõnni lasteaed. Pisipõnni lasteaia kohtade arvu suurendamise vajadus tuleneb lasteaikohtade nõudluse kasvust. 2023. aastal on kavas investeerida 1,5 miljonit eurot osaliselt lasteaia kasutuses oleva Tapa Vene põhikooli ühe tiiva väljachitamiseks. Kaks esimest korrust projekteeritakse Pisipõnni lasteaia ruumideks ning kolmas korrus noortekeskuse vajaduseks.

Vikerkaare lasteaia õueala. Käesoleval aastal valminud ehitusprojekti kohaselt on lasteaia õueala korramise maksumuseks kalkuleeritud 150 000 eurot. Investeering on plaanis teostada 2022. aastal. Investeering on võimalik teostada osade kaupa ning töenäoliselt tehakse sellega algust juba 2020. aastal.

Tapa muusikakooli hoone. Investeering 150 000 eurot 2020. aastaks on möeldud hoone katuse vahetuseks ja ventilatsiooni väljaehitamiseks. Katus ja ventilatsioon on mölemad hoone tervise ja säilitmise seisukohalt väga olulised osad. Hoone katus on vahetatud alles aastal 2000, kuid kahjuks oli see paigaldatud valesti, mistöttu kogunev kondentsvesi kahjustab katuse konstruktsioone.

Laenukoormus. Kõik omavalitsused, sealhulgas Tapa vald, ei saa laenuta kavandatud investeeringuid teostada. Seadusega on pandud omavalitsustele laenu võtmisele piir. Netovõlakoormus ei tohi ületada 60%. Tapa vald kavandab eelpool kirjeldatud investeeringute teostamiseks võtta laenu nelja aasta jooksul 7 miljonit eurot ning maksta tagasi sama aja jooksul 5,09 miljonit eurot. Plaani kohaselt moodustab Tapa valla netovõlakoormus 2023. a lõpuks 53%.

Koalitsioon teeb kõik endast oleneva, et kavandatud investeeringud teoks saaksid.

Lumehelbeid sajab ja sajab
lumi kinni matnud kõik rajad.
Kingid kuuse all on toas,
head lohnad jõuluroas!

Aron Raja, 1. klass

Rahulikku jõuluaga ning rõõmuküllast uut aastat soovib
Tapa Gümnaasiumi koolipere.

Täname koostöö eest lapsevanemaid, Tapa Gümnaasiumi
hoolekogu, Tapa Gümnaasiumi vilistlasfondi,
Tapa Vallavalitsust ning kõiki, kes on toetanud kooli tegevust.

HEATEGU KANNAB KASU

Tahan tänada kõikide Rutkaste matkarajal jalutajate, matkajate, suusatajate ja rattaga sõitjate ning kalameeste nimel Joonast, Assot, Kaidot, Tiitu, Olevit ja Kunot, kes tegid 30. novembril korda Rutka sillale.

Suur tänu ka Ivo Lõõnikule Ohepalu külast rajale kukkunud puude koristamise eest.

Alar Teras

**VABADUSSÖJAS
VÕIDELNUTE
100. MÄLESTUSPÄEVA
TÄHISTAMINE**

3.jaanuaril 2020
kell 10.30

Mälestusteenistused:
Tapa linna vanal kalmistul
Hans Koiva kolme tundmatu sõduri kalmul;
hiljem Tapa linna uuel kalmistul
Imastu Sõjainvaliidide rahulal

Info: 3229659, indrek.jurtsenko@tapa.ee

EESTI VÄLGADE

KRÖLLI LASTEAIAPERE on jõulupühade ootuses. Palju rõõmu tegi, et esimeseks adventiks oli ka lumi maas. Liblikat rühma lapsed saatsid varakult teele kirja jõuluvanale.

KALLIS JÕULUVANA!
ME OLEME LIBLIKAT RÜHMA RÖÖMSAD LAPSED.
ME LÄHEME SÜGISEL KOOLI.
MEILE MEELDIB:
• ÕPPIDA TÄHTI JA NUMBREID
• TEHA HEAD JA KOGUDA HEATEGUSID
• MÄNGIDA BEE-BOTI JA LEGODEGA
• JUTUSTADA KORDAMÖÖDA UNEJUTTE
• UJUDA NAGU DELFIINID
• ÕUES MÄNGIDA „KALLI-MATSU“

AITÄH SINU USINATELE VÄIKESTELE ABILISTELE! OOTAME SIND VÄGA, ET KOOS MÄNGIDA JA KALLI TEHA! HÄID JÖULE!

Sooovime kauneid jõulupühi ja toredat 2020. aastat!

TALVEÖHTU VAIKSES RAHUS
JÕULULAULE LAULAB MAA,
SÄDELEVAS LUMESAJUS
SAMMUB MUHE JÕULUTAAT.

Rahulikke pühade ja säravaid kordaminekuuid uueks aastaks soovides.

Tamsalu Gümnaasium

Kõrkiidale Tapa Loomaklüniku klientidele
Häid jõulupühi ja head uut aastat!

OÜ Vetokod

TMKK kunstiosakonna edukad toimetamised

Liina Kald

Tapa Muusika- ja Kunstikooli kunstiosakonna juubeliaasta sügisene poolaasta hakkab lõppema. Praegu käib meil kunstiosakonnas 100 õpilast ning töid ja tegemisi on kuhjaga.

Sel sügisel osalesid nii meie õpilased kui õpetajad Rakvere Teatri jõululavastuse "Kuldse liilia saladus" jõulumaa kujundamisel. Tegime vildist ja paberist põnevaid maske ning lõbusaid tegelasi. Teatri koridoridesse kujundatud jõulumaa kutsub kordumatu maske vaatama ja oma sisemaailmas fantaseerima. Aitäh Rakvere Teatrile huvitava kogemuse eest!

Sel aastal toimus 20. rahvusvaheline laste ja noorte joonistusvõistlus „Always Green, Always Blue“ Poolas, Toruni linnas. Kokku laekus 11 409 kunstitööd 49 riigist. Eestist osales 7 kooli 146 võistlustööga. 1000 pa-

Vildist maskide tegemine oli põnev väljakutse nii õpilastele kui õpetajatele.
Foto Liina Kald

rimast tööst koostati rahvusvaheline näitus, kuhu Eestist pääses 11 tööd. Nende hulka valiti ka Tapa Muusika- ja Kunstikooli õpilase **Eliisa Maria Sahtli** kunstiteos. Parimaid töid saab vaadata <http://galeriadziecka.com/konkurs/xx-miedzynarodowy-koncours-tworcosci-plastycznej-zawsze-zielono-zawsze-niebiesko-torun-2019/?lang=en>

Lõpetuseks kutsume kõiki Tapa Kultuurikotta, kolmel korrusel esitatud meie kooli kunstiosakonna õpilaste kunstitööde näitusele!

Tapa linna keskväljakust, liigsete emotsioonideta

Riho Tell
Tapa vallavanem

Öeldakse, et miski ei liida rahvast paremini kui ühine vaenlane. Tapa kesklinna arengus püütakse vaenlase kuju leida vallavalitsuse „rumalatest“ ametnikest ning „ebapädevatest“ eesti arhitektidest. Antud olukorras sobivad mõlemad vaenlasteks suurepäraselt, sest just nemad tahavad rikkuda Tapa linna keskväljaku ja Pika tänavu. See müüt on linnas liikvele läinud ning seda võimendatakse. Ma ei soovi siinkohal kellegi suunas näpuga näidata ega hinnanguid anda miks seda tehakse või kellele see vajalik on. Jäägu see müüdi loojate ja õhutajate teada ning nende südametunnistusele.

Püüan olukorda selgitada kui piakaegne omavalitsuse arendustööga kokku pootunud inimene. Asusin Tamsalu linna töölle juhuse tahtel 2002.aastal. Mäletan sellest perioodist, et Tamsalu inimeste, iseäranis noorte seas, oli levinud kuvand Tamsalust kui „pommiaugust“. Kuvandid toetasid lagunevad teed ja tänavad, puuduvad könni- ja kergliiklused, remonti vajavad avalikud hooned. Täna, 17 aastat hiljem, olen kuulnud Tamsalu kohta valdavalt positiivseid hinnanguid, nii omade kui võõraste käest. Milles siis selline arusaamise muutus? Väidan, et suuresti tänu elukeskkonna muutusele paremuse suunas. Olles olnud ise protsessis osaline, saan väita, et areng pole olnud üheski etapis juhuslik, vaid sihipäraselt ja teadlikult suunatud. Seda kõike võimaldas teostada suurepärane ja võimekas meeskond. Tamsalu linn (hiljem, peale 2005. a haldusreformi, Tamsalu vald) oli keskmise suurusega, tagasihoidliku tulubaasiga omavalitus. Ometi suudeti teostada suuremalisi investeeringuid infrastruktuuri ja hoonesesse, seda tänu Euroopa Liidu fondide ja oma siseriiklike vahendite kaasamisele. Näiteks aastatel 2008- 2013 investeeris Tamsalu vald infrastruktuuri objektidesse 13 miljonit eurot, kusjuures 75% rahast saadi tänu õnnestunud projektidele

parkimislahendused, infrastruktuuri paiknemine ja muud olulised küsimused. Suuremat plaani omamata võib juhtuda, et mõne aja möödudes peame rajatud platsi üles võtma, sest vajalik infrastruktuur (torud ja kaablid) jääd maa alla paigutamata. Selliseid näiteid on ka olemas ning seda olukorda soovime Tapa keskosa arenduse puhul vältida.

Tapa linna keskosa arhitektuurikorsi võidutöö „Ristumine peateega“ oli üks kuuest konkursile esitatud tööst. Konkursi komisjoni hinnangul oli tegemist Tapa linna jaoks parima ja enim läbimöeldud lahendusega. Komisjoni kuulusid lisaks kolmele vallavalitsuse töötajale neli eesti tipparhitekti, kelle pädevuses pole mingit põhjust kahelda. Olgugi, et arhitektide elukohaks pole Tapa ja nende side linnaga pole nii tugev kui Tapa elanikel, on neil spetsialistidena linnaplaneerimise oskus. Linna keskosa arendamise vastaste huvigrupp on ette võtnud arhitektuurikonkursi võidutöö ning asunud seda detailides lahkama ja kritiseerima. Kinnitan, et see ei ole mõttetasku tegevus, sest arhitektuuriline idee ei ole ehitusprojekt, mille järgi ehitama hakatakse. Vallavalitsus on koostanud lähteülesande projekteerimistöödega jätkamiseks ning kohtunud kahel korral võidutöö autoriga. Oleme omalt poolt lisanud lähteülesandesse kõik laekunud tähelepanekud ja ettepanekud ning arhitektidega kokku leppinud, et nende poolt koostatakse 2-3 erinevat varianti eelprojekti näol, mida avalikul arutelul Tapa elanikele tutvustatakse. Avaliku arutelu tagasiside põhjal tehakse valik enamust rahulda lahinduse kasuks.

Vallavalitsuse töötajad ja arhitektid mõistavad kavandatava olulisust linnaruumi tulevikku suhtes ning suurt avalikku huvi seoses sellega. Sellest tulenevalt kavandatakse projekteerimistegevus selliselt, et valla elanikel oleks võimalus saada informatsiooni, olla kaasatud ja avaldada oma seisukohti. Projekteerimisperioodi pikkuseks on kavandatud 16 kuud, kusjuures eelprojektide valmimise eeldatav tähtaeg on augustis 2020.

Loomapäästegrupp aitab loomi

Sõnumed

Paljud on kindlasti märganud Tapa valla peal sõitmas silmatorkavate kirjadega loomapäästegruppi bussi. Loomapäästegrupp tegutseb üle-eestiliselt ja aitab õnnetustesse sattunud või erakorralist veterinaarset abi vajavaid loomi ja lindie. MTÜ tegutseb ainult vabatahtlikkuse alusel ja sõltub täiel määräl annetusest.

Tapa vallas on Loomapäästegruppi nimel tegutsemas Erko Elmik, kes on gruppi Lääne-Virumaa piirkonnajuht ja kes kuulub ka ühenduse juhatusse. Igapäevastel töötab Erko Tapa Autobussipärgis automaalrina. „Õnneks mu tööandja on piisavalt vastutulelik, et kui tuleb teade mõnest loomast, siis saan kohe reageerida,“ sõnas Elmik. Samas ta tödes, et vabatahtlikeid võiks veel olla. Eriti need, kel on võimalik autoga liikuda. Samuti oleks teretulnud koostööd tegema head inimesed, kes saaksid loomade pakkuda ajutist hoiukodu. Tapalt on hiljuti leitud kaks kassikolooniat, loomad püüti kinni, steriliseeriti, vaksineeriti ja otsiti neile uued kodud. Loomapäästegrupp otsib praegu uut peremeest 40 kassile. Viimases kolooniast on Erko Elmikul endal kodus 10 kassi, kellele otsitakse aktiivselt püsivat kodu. „Lapsed on mul nüüdseks harjunud, et meil loomad tulevad ja lähevad. Kes on kauem meil ja saab aja möödudes alles uue kodu, siis läheb ikka silm märjaks,“ seletas loomasõber.

Erko Elmik on vabatahtlik, kelle süda ei lase ühtegi elusolendit hänt jäätta.

Foto Alina Leopard

Loomapäästegrupp tegeleb aktiivselt teavitustööga ja käib ka koolides rääkimas, kuidas käituda kui leiad looma, kes vajab abi. Pannes lootuse nooremale põlvkonnale sõnas Erko Elmik: „Olen käinud Tapa koolis ja Tamsalus ka rääkimas miks ja kuidas me erinevates situatsioonides käituma peaksime. Loodame, et tulevikul lapsed targemad ja empaatiavõimelised. Aktiivsed vabatahtlikud soovivad, et inimesed kontakteeruksid nendega varjupaiga asemel. Nemad annavad nõu, kas saavad ise kiiret abi anda või töesti tuleb võtta abiks varjupaik. Elmik seletas, et igal loomal on õigus elule aga paraku varjupaigad peavad erinevatel põhjustel kassikolooniast tulnud kiisud peale 14 päeva eutaneerima. „Õnneks on meil

osade omavalitsustega toimiv koostöö ja osadega koostöö jäär-järgult elavdumas. Näiteks Muhu vallaga teeme tihealt koostööd, hea koostöö on Lääne-Virumaal tärkamas ka Tapa vallavalitsuse ja Väike-Maarja vallavalitsusega.“

Loomapäästegruppi hädaabiiliini telefoni number on 1414. Kuna töö on tihealt seotud loomakliinikute lahtolekuagadega, siis kõnedele vastatakse argipäevadel 10:00-18:00, nädalavahetustel ja riigipühadel 12:00-20:00. See aga ei tähenda, et väljaspool tööaga ei tasuks helistada, grupp üritab vastata kui vähegi võimalik ja annab endast parima, et abivajav loom hänt ei jäeks. Loomapäästegruppile saab annetada helistades numbrile 9001313 (5€) ja 9001414 (10€).

Mobiilsed kahjude vähendamise bussid tõstavad turvalisust

Ene Augasmägi
abivallavanem/
haridus- ja sotsiaalasakond

Alates 2018. aasta novembrikuust sõidavad Tallinnas, Harjumaal ja Ida-Virumaal ringi kaks Tervise Arengu Instituudi (TAI) eritellimusel valminud kahjude vähendamise bussi, mille eesmärk on vähendada narkootikumide tarvitamisega seotud riskikäitumist, nakkushaiguste levikut ja üledoos ning julgustada uimastisötlasi võtma ühendust tervishoiu- ja sotsiaalteenustega. Busside tegevuse tulemusena tõuseb piirkonnas turvalisus.

Mobiilne kahjude vähendamise teenus on lisaks olemasolevatele ja loodavatele statsionaarsetele keskustele ja ka väljatööle. Sinised Volkswageni bussid on ümber ehitatud nii, et neis on võimalik samaaegselt pakkuda nii süstlavahetust, lihtsamaid tervishoiuteenuseid kui ka privaatselt nõustamisteenuseid. Nõu küsima on oodatud ka narkootikumide tarvitajate lähedased jt huvitatud osapoolede.

Sinised Volkswageni bussid on neutraalse välimusega, ent on spetsiaalselt ümber ehitatud nii, et neis on võimalik samaaegselt pakkuda nii süstlavahetust, lihtsamaid tervishoiuteenuseid kui ka privaatselt nõustamisteenuseid. Nõu küsima on oodatud ka narkootikumide tarvitajate lähedased jt huvitatud osapoolede.

Foto erakogust

on võimalik jäada anonüümseks.

Julgustame nii narkootikumide tarvitajaid kui ka nende lähedasi bussiga tutvuma tulema. Narkootikumidest sõltuvuses olevaid inimesi saab ja tuleb aidata ning mobiilsed kahjude vähendamise keskused on tihti esimene lüli motivatsiooni leidmise teel.

Mobiilses bussis osutatavad teenused:

- esmane nõustamine;
- süstalde- ja nöölete vahetus ning turvalise tarvitamise nõustamine
- nakkushaiguste ennetus;
- seksuaaltervise nõustamine;
- infomaterjalide jagamine;
- kondoomide jagamine;
- edasisuunamine tervishoiu- ja sotsiaalteenustele;
- üledooside ennetus;
- naloksooni kohta teavitamine ja nõustamine;

- sotsiaalnõustamine;

- kogemusnõustamine;
- tee/kohv pakkumine;
- esmaabi andmine
- HIV ja hepatiit C kiirtestimine sh testieelne ja järgne nõustamine;
- Psühholoogi, õe ja sotsiaaltöötaja vastuvõtt

Tapal ja selle lähiümbruses sõidab buss laupäeviti 10.30-13.30. Põhi peatuskohaks saab olema Tapa bussijaama ümbrus, kuid vajadusel, eelneva kokkuleppe alusel klientidega, saab peatuda ka teistes kohtades.

Bussiga saab ühendust: telefonil 5988 6886, e-mail buss@convictus.ee, http://buss.convictus.ee.

Bussi sõidugraafik on leitav veebilehel http://buss.convictus.ee

Täpsustavatele küsimustele võib pöördua teenusejuhi Jaan Värt poole (tel: 53322530; e-mail: jaanvrt@gmail.com)

Koidulauliku valgel

Aime Tops
Lääne-Virumaa eesti
keele ja kirjanduse
aineühenduse juht

12. detsembril toimub Pärnus XXIII etluskonkurss „Koidulauliku valgel“, mida korraldavad Koidula muuseum ja Pärnu Koidula gümnaasium. Igal konkursil esitatakse kahe autoril luulet või proosat. Sel aastal on Lydia Koidula kõrval teine autor Karl Martin Sinijärv, kelle luuleloomingust oli noorematele õpilastele päris keerukas jõukohast lugu leida.

Konkursi maakonnavoor toimus 22. novembril Tapa gümnaasiumis. Konkursil saavad osaleda 5. – 12. klassi õpilased, arvestust peetakse kahes vanuserühmas (5. – 9. ja 10. – 12. klass). Kahjuks olid meie maakonna osalejad põhiliselt nooremast astmest. Aastate jooksul on osavõtjate arv vähenenud, sel aastal oli kohal 13 ettejat, aga nende esinemist oli nauditav kuulata. Kiitust väärivad õpetajad Lea

Ehitusregistris andmete korrastamise nõue

Andrus Freienthal
abivallavanem/
haldusosakond

Avalikkuses on tekitanud huvi nõue korrastada ehitiste andmed riiklikus Ehitusregistris. Levima on hakanud informatsioon, et kinnistuomanikke ähvardavad trahvid, kui neile kuuluvate ehitiste andmed ei ole Ehitusregistris korrastatud. 1. jaanuariks 2020 või on selleks tähtajaks puudu ehitise kasutusluba. Kahjuks on vähemalt osa neist kirjutistest otsestelt eksitavad ja suunatud ainult oma teenuse müümisele.

Paika peab see, et Ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse §26 järgi korrastatakse Ehitusregistrist andmed 2020. aasta 1. jaanuariks. §26 sätestab ka, et korrastamise käigus kantakse Ehitusregistrisse sinna seni kandmata hooned, nende ehitisealune pind ja koordinaadid.

Väidetav 500-eurone trahv (mõnikord esitatud viitega riigilöövuseadusele) selle eest, et andmed ei ole Ehitusregistrisse kantud, ei toetu ühelegi riiklikele haldusaktile. Riigilöövuseaduse §16 kohaselt võetakse enne ehitusseadustiku jõustumist ebasseaduslikult ehitatud ehitise registrisse kandmise eest riigilöövi 500 eurot (ehitusseadustik jõustus 2015. aasta 1. juulil). Juhime tähelepanu, et see riigilöövi kohaldub ainult ebasseaduslikele ehitistele. Ehitise andmete puudumine Ehitusregistrist ei tähenda tingimata, et ehitis on

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

Raivo Raid

See käibelause on juba pikka aega kasutusel olnud, vaatamata teemadele, mida lahutud. Antud kontekstis püüan ma üles loendada võimalikke tegelikke põhjuseid üleskerkinud vastulodelle Tapa linnaelani ja vallajuhtide vahel. Lähitülesannete koostamisel linna keskuse renoveerimiseks ja konkursi võidutöös „Ristumine peateega“ on minu arvates mööda mindud mitmetest juba pikajalistest uuringutest Tapa linna tegelike liiklusolude suhtes: Miks seostati Tapa linna tuleviku liikluskeeme vajadusega ehitada Tapale viadukt? Üldplaneering (generaalplaan), mis kinnitati aastal 1995, nägi ette peale viadukti valmist, bussiliikluse suunamist Rakvere teelt paremale, ehitades peassisessöidu piki raudtee ala kuni veduridepooni ja seal edasi bussijaamani. Töepoolset, kui see liikluskord oleks suudetud välja ehitada, ei oleks Pika tänavu üherealiseks ehitamine küsimusi tekitanud. Hetkel on see aga võimatu kõigile tapalastele juba ammu teadaolevalt põhjuse selgitamine. Ehitamine on tõenäoliselt läbi ehitatud, et kõigile kõigile on saanud osaleda. Kõige selle jaoks on alati leitud kõikidele osalejatele vaja, et neil oleks võimalus osaleda. Tänu ehitamisele on Tapa linna tuleviku liikluskeeme vajadusega ehitada Tapale viadukt? Üldplaneering (generaalplaan), mis kinnitati aastal 1995, nägi ette peale viadukti valmist, bussiliikluse suunamist Rakvere teelt paremale, ehitades peassisessöidu piki raudtee ala kuni veduridepooni ja seal edasi bussijaamani. Töepoolset, kui see liikluskord oleks suudetud välja ehitada, ei oleks Pika tänavu üherealiseks ehitamine küsimusi tekitanud. Hetkel on see aga võimatu kõigile tapalastele juba ammu teadaolevalt põhjuse selgitamine. Ehitamine on tõenäoliselt läbi ehitatud, et kõigile kõigile on saanud osaleda. Kõige selle jaoks on alati leitud kõikidele osalejatele vaja, et neil oleks võimalus osaleda.

Tapal kultuuri alal pikka aega töötanud ja kultuuritegemist sügavalt armastava inimesena ei suuda ma aru saada vajadusest, tuues ohvriks olemasolev roheala, ehitada keskväljak ümber suure massiürutuse (paraad) läbi ehitamine kohaks, kivikattega kaetud areeniks, mida kasutatakse ainult mõnel korral aastas? Tapa linnal nii rajoonekeskuse, linnana kui vallakeskusena on olnud pikaajaline traditsioon korraldada laulu- ja muusikapäevi, laatasid, aastapäeva- ja jaanipäeva pidusid jpm. Kõige selle jaoks on alati leitud kõikidele osalejatele vaja, et neil oleks võimalus osaleda. Tänu ehitamisele on Tapa linna tuleviku liikluskeeme vajadusega ehitada Tapale viadukt? Üldplaneering (generaalplaan), mis kinnitati aastal 1995, nägi ette peale viadukti valmist, bussiliikluse suunamist Rakvere teelt paremale, ehitades peassisessöidu piki raudtee ala kuni veduridepooni ja seal edasi bussijaamani. Töepoolset, kui see liikluskord oleks suudetud välja ehitada, ei oleks Pika tänavu üherealiseks ehitamine küsimusi tekitanud. Hetkel on see aga võimatu kõigile tapalastele juba ammu teadaolevalt põhjuse selgitamine. Ehitamine on tõenäoliselt läbi ehitatud, et kõigile kõigile on saanud osaleda. Kõige selle jaoks on alati leitud kõikidele osalejatele vaja, et neil oleks võimalus osaleda.

Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi muuseum

Maie Nõmmik, Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi liige

2019. aasta suvel ja sügisel on muuseumi külastanud paljud kohalikud inimesed ja külalised kaugemalt. Muuseumist on leitud andmeid oma suguvõsa, kodukoha ja muude tuttavate paikade kohta, esemeid, mis meenutavad vanu aegu. Muuseumi olemasolu Tamsalus peavad inimesed vajalikus.

Külastajaid on olnud sel aastal 300, kuigi muuseumi uksed on olnud avatud vaid keskmiselt ühel päeval nädalas. Rohkem ei olnud esialgu võimalik. Novembrikuust alates on muuseumi võimalik külastada vaid kokkuleppe korras, sest ruumid on külmad.

Käesoleval kooliaastal on muuseumis olevate eksponaatidega tutvunud Tamsalu Gümnaasiumi algklasside õpilased. Neile on huvi pakkunud Porkuni lahingupäigast leitud esemed, vanad rõõriistad, raadioaparaadid jne. Kõige rohkem elevust on tekitanud vanad kooliopikud ja koolivihikud. Lastele tundub uskumatu see, kui ilus käekiri on nende eakaasladel olnud. Muuseumis on õpi-

lased saanud proovida ka tavaliise sulje ja tindiga kirjutamist.

Oktobbris-novembris korrastasid ja kirjeldasid muuseumis olevaid esemeid Tamsalu Gümnaasiumi 11. klassi õpilased. Nad tegid muuseumis kokku 23 tundi tänuväärselt vabatahtlikku tööd.

Pärandidaderite projekti raames külastasid 5. novembril Tamsalu muuseumi SA Virumaa Muuseumid peavahoidja Pilvi Pöldma ja tema kolleg Signe Lintrop. See oli tore pärastlouna, mil muuseumis olid koos külalistega Tamsalu Muuseumi Sõprade Seltsi liikmed. Tapa abivallavanem Dmitri Okatov ja õpilased. SA Virumaa Muuseumide töötajad andsid väga kasulikke näpunäiteid museaalide ja dokumentide kirjeldamiseks, säilitamiseks ja süsteemtiseerimiseks. Huvitav oli nii noortel kui vanadel muuseumiõpradel. Lisaks saime tänu Pärandidaderite projektile muretseda arhiivipüsivaid karpe ja muid materjale dokumentide säilitamiseks.

Uuele aastale läheme vastu lootuses, et valla, muuseumiõprade ja kõigi kodukoha ajaloost huvitatud inimeste toetusel saab Tamsalu muuseum ikka edasi tegutseda.

Elanike kaasamisest Tapa valla moodi

Alari Kirt
volikogu liige

Viimatisel, 25. novembril toimunud istungil tegi vallavolikogu otsuse, mis tähendab valla kodanike jaoks sisuliselt, et Tapa valla kaugkütepiirkondade soojusmajanduse arengukava ning Tapa valla hariduse ja noorsootöö arengukava eelnöösid ei pandu enne seda, kui volikogu nende üle otsustab, avalikustamisele. Seega pole elanikel võimalust teha ka muudatusettepanekuid ning ei toimu kõigile mõeldud avalikke arutelusid. Kui alustada natuke kaugemalt, siis Tapa vallavolikogu kinnitas septembri istungil määruse „Arengukava ja eelarvestrateegia koostamine ja muutmise kord“. Määruse eesmärgiks on muuhulgas reguleerida täiendavate arengukavade algatamist, koostamist, menetlemist ja muutmist. Täiendavateks arengukavadeks on valdkondlikud, piirkondlikud ning hallatavate asutuste arengukavad.

Muuhulgas on septembris kinnitatud dokumendi kirjas ka järgmised, ülimalt olulised punktid, mille eesmärk peaks olema vallaelani kaasata:

* Vallavalitsus suunab täiendava arengukava eelnööri peale valmimist ja valitsuse istungil heaksikutist avalikustamisele. Eelnööri avalikustatakse vähemalt kaheks nädalaks vastava asutuse ja valla veeblehel.

* Vallavalitsus korraldab eelnööri avaliku arutelu, teade avaliku arutelu toimumise aja ja koha kohta avaldatakse valla veeblehel ja valla ajalehes.

* Vallavalitsus esitab piirkondliku ja valdkondliku arengukava eelnööri peale avalikku väljapanekut ja avalikku arutelu volikogule

menetlemiseks koos omapoolsete seisukohtadega avalikustamise ja avaliku arutelu käigus laekunud ettepanekute kohta.

Minu arvates on väga õige ja mõistlik, et ajast huvitatud saaksid ennast kurssi viia, küsida ja ettepanekuid teha, enne seda, kui dokumenti üle lõplikult otsustatakse.

Hiljutisel novembrikuu istungil ehk kõigest kaks kuud hiljem oli aga päevakorras uus eelnöö: määrus „Arengukava ja eelarvestrateegia koostamine ja muutmise kord muutmine“, mille sisuks oli, et neid punkte, mis ma eelnevalt välja töin, ei pea rakendama täiendava arengukava puhul, mis oli menetluses enne arengukava ja eelarve koostamise ja muutmise korra vastuvõtmist.

Novembrikuise määruse eelnöö seletuskirjas oli toodud valdkondlike arengukavadena, mille puhul neid sätteid järgima ei pea Tapa valla kaugkütepiirkondade soojusmajanduse arengukava volikogu ette jõudma juba 1. oktoobriks. Võib aru saada, et nii tähtis dokument vajab täiendavaid arutelusid ja põhjalikku kaalumist, näiteks volikogu komisjonides. Kuna teema juurde tullakse tagasi alles jaanuaril volikogu istungil, ei segaks miski ka selle avalikustamist korraldada.

Hariduse- ja huvihariduse arenukava on septembris arutanud kultuuri- ja hariduskomisjon, kuid volikokku menetlemiseks pole see siiani joudnud (leheloo kirjutamise hetkeks).

Kui oleks täpselt järgitud volikogu poolt kehtestatud korda, oleks pidanud arengukava volikogu ette jõudma juba 1. oktoobriks. Võib aru saada, et nii tähtsas dokumentiga ei ole kiirustatud, kuid mis takistab siis veel veidi aega võtta ning eelnööd enne volikokku saatmist rahvale tutvustada? Millised kaalutlused on olulisad kui kodanike õigus kaasa rääkida koolide või lasteaedade sulgemise üle? Ja neid otsuseid on ettevalmistatavas Tapa valla hariduse ja huvihariduse arengukavas planeeritud mitmeid, eriti selgelt puudutab see Vajangu kooli ja lasteaeda. Seega, ärge üllatuge kui te avastate ühel toredal päeval, et mõni kool on kinni või lasteaed üle viidud kuskile mujale.

Minu jaoks jää täiesti arusaamatuks, millised on need meelete kulutused, mis kaaluvad üles inimeste õiguse olla kursis, kaasa mõelda, saada piisavalt infot ning oma arvamust avaldada? Miks tahetakse vältida diskussiooni? Nii soojamajandus kui eriti haridus on

Milleks on kohaliku omavalitsuse ajaleht?

Sõnumed

Uue meedia jõulise tulekuga traditsiooniliste meediumite kõrvale on mitmetes ringkondades tõusnud esile erinevaid seisukohti kohaliku omavalitsuse ajalehe funktsioneerist ja tema olulisusest meediakanalina kohalike elanike jaoks.

Uus meedia on kuulutanud tahtmatu sõja trükkimediale ning endaga kaasa toonud hulgaliest murekohti. Seda küll ainult traditsioonilise media jaoks. Infovoool internetis on miski, mil puudub mahu- ja ajapiirangud, infohulk on väga suur ja igaühel on võimalik tähelepanu saada. Seda eeldusel, et ta teiste tähelepanuühalejate kõrvalt välja paistab. „Suur uuring- eestlaste interneti ja sotsiaalmeedia kasutus aastal 2018“ toob välja, et Eestis on 1,27 miljonit internetikasutajat, mis teeb 97% elanikkonnast. Hootsuite uuringu põjal kasutab 88% täiskasvanud eestlastest internetti iga päev, 10% vähemalt kord nädalas ja 2% vähemalt kord kuus. Kui vaadata internektikasutamise tõusu aastate lõikes, siis on Statistikaameti andmetel oli aastal 2012 igapäevaseid 76,3% ja kasv 5

aastaga on ligi 14%. Statistikaameti andmete järgi veedavad eestlased internetis olles enim aega sotsiaalvõrgustikes ja meediaväljaannete lehtedel. Sotsiaalmeediakanalitest on Facebook 2,167 miljardi kasutajaga liidripositsioonil üle maailma. Eestis külalistavad kogu rahvastikust 55% ehk 720 000 inimest sotsiaalmeedia kanaleid (2018. aasta seisuga).

Numbrid ei valeta, uus meedia on rahva poolt avasüli vastu võetud. Sotsiaalmeedia kaudu saavad huvilised jõuda neid huvitatavate artikliteni, pilttideli, suhelda endaga sarnase mõtteviisiga inimestega ja sealjuures leida need „oma inimesed“ oluliselt kergema vaevaga üles. Samuti on Facebook ja veebis blogi pidamine suurepärane viis avaldada oma arvamust ja kasutada oma õigust sõnavabadusele, sest nagu eelnevalt välja toodud, puuduvad internetis mahu- ja ajapiirangud.

Kohalik ajaleht on aga Tapa Sõnumed/Tapaskije Vesti näitel trüki-meedia väljaanne, millel on fikseeritud maht. Üldiselt on valla- ja linna-lehtede maht väga erinev. On lehti, mis ilmuvad nelja leheküljelisena, kuid on ka lehti, mille maht ulatub paarikümne leheküljeni. Keskmiseks mahuks on 4-8 lehekülge. Tapa

valdkonnad, mis puudutavad väga paljusid inimesi. Tegin volikogu istungil ettepaneku mitte muuta juba kehtivat korda, kuid kuna kaitseisoon oli ühehäälselt selle vastu, siis ettepanek toetust ei leidnud ning 12 poolthäälega võetigi õigusakt vastu.

Soojamajanduse arengukava eelnöö oli küll novembrikuu istungil arutusel, kuid selle üle ei hääletatud veel just eelkõige sellepärast, et nii tähtis dokument vajab täiendavaid arutelusid ja põhjalikku kaalumist, näiteks volikogu komisjonides. Kuna teema juurde tullakse tagasi alles jaanuaril volikogu istungil, ei segaks miski ka selle avalikustamist korraldada.

Hariduse- ja huvihariduse arenukava on septembris arutanud kultuuri- ja hariduskomisjon, kuid volikokku menetlemiseks pole see siiani joudnud (leheloo kirjutamise hetkeks).

Kui oleks täpselt järgitud volikogu poolt kehtestatud korda, oleks pidanud arengukava volikogu ette jõudma juba 1. oktoobriks. Võib aru saada, et nii tähtsas dokumentiga ei ole kiirustatud, kuid mis takistab siis veel veidi aega võtta ning eelnööd enne volikokku saatmist rahvale tutvustada? Millised kaalutlused on olulisad kui kodanike õigus kaasa rääkida koolide või lasteaedade sulgemise üle? Ja neid otsuseid on ettevalmistatavas Tapa valla hariduse ja huvihariduse arengukavas planeeritud mitmeid, eriti selgelt puudutab see Vajangu kooli ja lasteaeda. Seega, ärge üllatuge kui te avastate ühel toredal päeval, et mõni kool on kinni või lasteaed üle viidud kuskile mujale.

Teiega sel teemal ei konsulteerita, teile plaane ei tutvustata. Ma väga loodan, et minu ettekuulutus ei vasta töele ja selliste otsuste menetlemine toimub kohalikke elanikke kaasates.

valla ajalehes on 10 lk materjali eesti keeles ja 6 lk vene keeles. Nagu ka lehekülgede arvust aru on saada, siis vene kehe materjalide maht ja sisu on kohati erinev eesti lehes olevast. Tapa Sõnumed/Tapaskije Vesti ajaleht ei ole liigituses klassikaline ajaleht.

Kohaliku lehena on tal kandev roll kajastades ümbruskonnas toimuvat, olla informatsiooni allikaks kajastades kohalikke sündmuseid ja edastada ametlike teateid. Ta peaks täitma tühimikku, milles piirkonna ajakirjandus ei jõua kirjutada. Eesti Ajalehete Liidu tegevjuht Mart Raudsaare hinnangul oleks lausa vaja riiklikku regulatsiooni, et omavalitsused ei teeks massiivseid infolehti ja ei astuks klassikalise ajakirjanduse kandadele.

Ajas on kõik muutuv. Ka Sõnumed väljaanne ei ole jäänud ega jääka tulevikus ajahambast puutumaata. Kohe päris kindlasti ei ole 2019. aastal ilmuvat kohaliku omavalitsuse ajalehe põhifunktsioon avaldada kohalike elanike arvamuslugusid. Arvamusliidrite arvamused on kolinud lugemiseks internetti ja kohaliku omavalitsuse ajalehed on kohalike elanike tegemiste, toimuvate sündmuste ja teadete edastamiseks.

Kirsimari söögituba

Meelis ja Pille Kirs
Kirsimari OÜ omanikud

Kummutades kuulujutte tahame kinnitada, et Kirsimari söögituba nii Amblas (Pikk 16) kui ka Tamsalus (Tehnika 2a) tegutsevad endises koolisseisus, kes jätkuvalt valmista-
vad teile meelepäraseid toite ning ootavad igapäevaselt lõunatama ja peolaudu tellima. Selle juures on ka rõõm teatada, et toitlustuse hinnad ei ole muutunud.

Üritame mõista ka neid inimesi, kelle uhkus või eelarvamus ei luba meie maja uksest sisse astuda. Kõige

kurvemaks teeb selle asja juures see, et viriseda ja vinguda oskab meist enamik, kuidas mitte midagi ei tehta või mitte kuhugi pole minna. Ja kui keegi teeb selle võimalikuks, praktiliselt kodu ukse all, siis vot ikka ei tule ega lähe – sama on ju ka teiste toimuvate üritustega, kus ikka leitakse pöhjuseid, miks mitte minna.

Meil endal on väga hea meel, et oleme suutnud olla, olenevalt hoo-
ajast, 10-15 inimesele tööandjaks, panustada meie väikesesse alevikku ühe toidukohaga, korrastada ühe laguneva majakese maantee ääres ja vaadata neid säravaid silmi klientidel, kes tulevad ja tänavad kõhutää-
eest. Aitäh teile!

Selle kõige ilusa ja maitsva eest, mis meie päevi saadavad, hoolitsevad meie suurepärased töötajad: Doona Dravant, Terje Rosar, Merike Tammaru, Marika Piirsoo, Kaie Uulits, Larissa Jurjeva, Taile Pall, Aleksandra Kondratjeva, Õnne Aunapuu, Rea Põldes ja muidugi Ingrid Tokaruk, kes on alati vajadusel nõus appi tulema.

Ausalt, meil võib olla mitu maja, mitu ettevõtet, mitu ideed, siis kõige tähtsamad on ikkagi meie naised. Kallid naised, suur-suur aitäh teile!

Kõikidele endistele, tulevastele ja praegustele klientidele soovime rahulikku jõlulaega, meelesolukat aastahetust ja kõike kõige paremat uuel aastal!

Vajangu rahva mure

Vajangu kogukond

Vajangu küla südames asub armas maja, mis on meie kandi inimesete kogukonnakeskuseks. Seal tegutsevad kool ühes lasteaiaosaga, noortekeskus, raamatukogu (nüüd ka postipunkt), tervisepunkt, sa-
muti on hoones sauna ja võimla ning kord kuus käib juuksur. Viimasel vallavalitsuse esindajate kohtumisel rahvaga oli valla esindusel Vajangu rahvale edasi anda kaks väga halba uudist: lisaks küla poe sulgemisele teavitati meid ka kooli töönäolisest kinnipanekust, mis on kirjas ka Tapa valla haridusvaldkonna arengukava projekti.

Kauplus on küll eraettevõte ning ettevõtja tegevusse omavalitsus sekkuda ei saa. Siiski ootaksime vallavalitsusest koostööd ning ühist lahenduste otsimist probleemi lee-
vendamiseks. Nagu mujal, elab ka meie piirkonnas omajagu vanemaid inimesi, kelle tervis ei luba kas üldse suurematesse asulatesse iseseisvalt poodi minna või on see keeruline. Ehk on võimalik aidata valla sot-

si allosakonnal transpordiga või näi-
teks kauba kojutoimetamisel? Mida selleks peaksid inimesed tegema, et sellist teenust saada? Teame, et Vajangult sõidab läbi kauplusbuss, paraku peatumata. Ehk saaks vald aidata suhelda ettevõtjaga? Õnnek-
s on omavalitsuse ja Omnia koostöös leitud võimalus varem kaupluses tegutsenud postipunkti avamine raamatukogus.

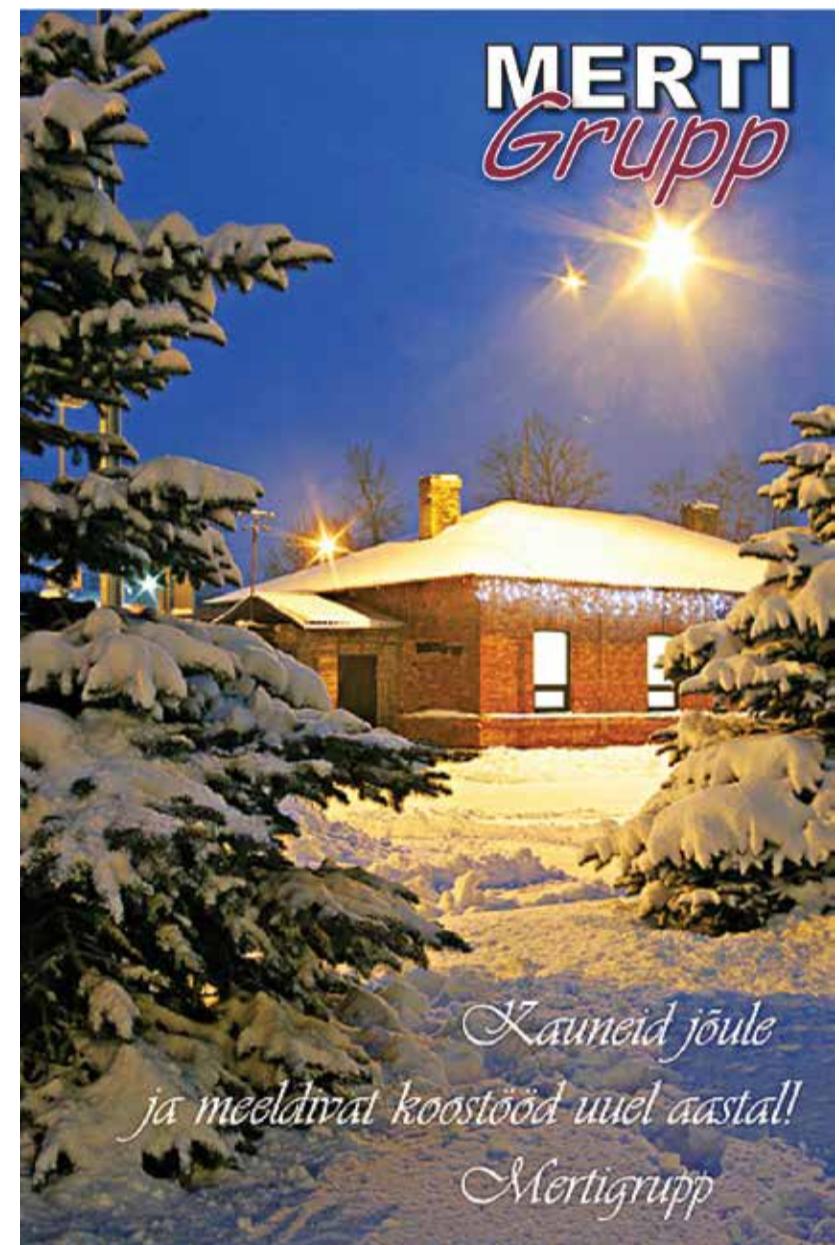
Suurem mure on kooli saatus. On õige, et kool on väike: meil on vaid 11 õpilast. Ent kool asub hoones, mida tuleb nagunii üleval pidada ning kulud elektrile-, veele- ning soojale jäävad ka siis, kui kool kaob. Lisaks, kui kooli osa likvideeritakas, ei ole ruumidele kasutust. Segane on meie jaoks ka see, mis saaks kooli lasteaiaosast, kus käib samuti 11 last. Arengukava projekt seda teemat ei käsitle. On arusaamatu, kui suured on kulud, mida vald maksab eraldi just kooliosa ülalpidamiseks ning milliseid pöhjendusi on veel, et kool kindlasti tegevuse peaks lõpetama.

Meie mure taga on hirm, et kui kaob kool, kaob aegapid ka muu, sest kool koos lasteaiaühmaga on kogukonnamajas keskne asutus. Praegu pole valla poolt pakutud

lahendusi, kuidas tagada pooltühja maja edasitoimimine. Hoone vajab ka renoveerimist, kuid näha ei ole, et omavalitsusel oleks selline kava. Praegu on külamaja teenused oma-
vahel seotud. Meie lapsed on selles majas hoitud kaksteist tundi ööpäevas - hommikul kell seitse avab ukseid lasteaed ning õhtul kell seitse sulgeb ukseid noortekeskus. Nääksime la-
hendusena, et kooli ei suletaks, vaid viiaks ühise juhtimise alla Tamsalu gümnaasiumiga ning lasteaiaosa lõimitaks Tamsalu lasteaiaga Krölli.

Kõige enam ootaksime vallalt rohkem suhtlemist. Pärast kohtumist vallajuhiidega toimus ka kogukonnapäev. Paraku küsimustele vastuseid me ka seal ei saanud. Kuigi küla tugevust ja nõrkuste teadvustamine on hea, peaksime rääkima ka neist asjist, mis rahval kõige enam hingel. Kuna Tapa vallavalitsusest oli kohal vaid üks esindaja, kes küsimustele vastata ei osanud, mingit arutelu ei tekkinudki.

Vajangu kogukonna nimel,
Ene KiislaEne Kukk
Monika Molodost
Egle Tammelht
Marju Veeberg

Vajangu rahva mure on kogu valla mure

Riho Tell
vallavanem

Kõik inimesed, kes on mingilgi määral juhtimisega kokku puutunud, teavad et kerge on edasi anda meeldivaid uudiseid ja raske ebameeldi-
vaid uudiseid. Töepooltest on hetkel vallavalikogu menetluses oleva Tapa valla hariduse ja noorsoor töö aren-
gukava eelnöös ette nähtud Vajangu kooli sulgemine 2020/2021 õpp-
aastast. Selle dokumendi menetlus on algusjärgus ja tōsisemad arutelud seisavad alles ees. Vajangu kooli saatus ei ole üleöö tekkinud küsimus, seda on arutatud kaugelt üle kümne aasta ja probleemi olemus ehk laste vähesus kõigile asjaosalistele ammu teada. Millest siis selline olukord on tekkinud? Esiteks on vähenenud piirkonna rahvaarv, sealhulgas kooliealiste laste arv. Teiseks on piirkonna lapsed asunud õppima teistesse koolidesse, sealhulgas Järva-Jaani ja Tamsalu kooli. Millistel kaalutlustel Vajangu piirkonna lastevanemad

sellise otsuse on langetanud, teavad nemad ise kõige paremini. Muutuvad ajad, muutuvad arusaamat ja seisukohad. 2013. aastal võttis Tamsalu vallavalikogu vastu otsuse lõpetada 2013/2014 õppeaastast Vajangu Põhikooli tegevus ning liita see Tamsalu Gümnaasiumiga. Selle vallavalikogu otsuse kaebas Vajangu rahvas kohtuse, mistöttu Tamsalu vallavalikogu hiljem oma otsuse tühistas. Seitse aastat hiljem nõuab sama kogukond Vajangu kooli ühendamist Tamsalu Gümnaasiumiga.

Mõistetav, et kõik kooli puudutav on oluline ja emotioonalne teema iga kula jaoks. Tösi on see, et peale haldusreformi on palju aega ja energiat kulunud kahe erineva valla ühtesulatamiseks, struktuuri-
de muutmiseks, ühtse meeskonna kujundamiseks, arvukate määruste ja eelnööde väljatöötamiseks ning valla keskusest kaugemale jäävate külade mured on pöhjendamatult jäännud tahaplaanile. Suhtlus ei saa siiski olla ühepoolne, küladel peab tekkima külavanem või aktiiv, kes

kogukonna ühiseid muresid valla juhtkonnale edastaks ning omakorda kogukonnale tagasisidet annaks. Vallavalitsuse initsiativil korraldatud kogukonnapäeva eesmärgiks ei olnud tuua kandidul kohale valmis vastuseid, vaid kutsuda kogukonda kaasa mõtlema ja tegutsema oma külal tuleviku nimel. Algus on tehut, siit saab vaid üheskoos edasi minna. VALD ei ole 23 inimest vallavalikogus, 10 inimest vallavalit-
suses ja 49 ametnikku, vald on kõik 11 000 Tapa valla elanikku. Valla ja külal areng on meie kõigi ühine asi.

Hea Vajangu rahvas, paljud teie töstatud küsimused on lihtsasti lahendatavad, nii nagu leidis lahenduse ilma kisa ja kärata postipunkti ümberviimine raamatukokku, saab korraldada kauplusbussi teenuse osutamist Vajangul. Parim ja kii-
reim viis suhtlemiseks ei ole üks kord kuus ilmuv valla ajaleht. Valla ametnike kontaktid on avalikud ning lihtsalt kodulehelt leitavad, piisab vaid helistada või e-kiri saata ja töstatud küsimusega tegeletakse.

**Tapa vallavalitsus annab teada,
Tapa valla üldplaneeringu ja**
keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH)
aruande eelnõu avalik väljapanek toimub 10.12.2019 -
10.01.2020. Avaliku väljapaneku järgnev avalik arutelu
toimub 22.jaanuaril 2020 kell 17:00 Tapa Kultuurikojas
ja 23. jaanuaril 2020 kell 17.00 Tamsalu Gümnaasiumis.
Materjalidega saab tutvuda järgneval Tapa vallavalitsuse koduleheküljel www.tapa.ee/uldplaneering
või paberkandjal Tapa vallamajas aadressil Pikk 15, Tapa linn 45106, Tapa vald ja Tamsalu haldus- ja teeneinduskeskuses Tehnika 1A, Tamsalu 46107 tööaja jooksul.
Palume ettepanekud esitada kirjalikult ning saata aadressil vallavalitsus@tapa.ee või Tapa Vallavalitsusele aadressil Pikk 15, Tapa linn 45106, Tapa vald, Lääne-Virumaa.
Tapa valla üldplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamine on algatatud Tapa Vallavalikogu 27.detsembri 2017 aasta otsusega nr 18.
Üldplaneering on algatatud kogu Tapa valla haldusterritooriumi piires, valla territooriumi suurus on 481,3 km². Tapa valla üldplaneeringu lahenduse koostamisel on prioriteediks kõrge elukvaliteedi loomine, elamulade reserveerimisel lähtutakse olemasolevate elamulalade kompaktsemaks muutmisest, asustuse areng on eelistatud olemasolevatel tiheasustusega aladel, lähtutakse uute tootmisalade planeerimise vajadusest, reserveeritakse riigikaitse maa-alad, nähakse ette säilitada olemasolevat metsa- ja põllumajandusmaad, parandatakse rohevõrgustiku sidusust jne.

Üldplaneeringu koostamise korraldaja on Tapa Vallavalitsus. Planeeringu koostamisel konsulteerib valda OÜ Entec Eesti. Keskkonnamõju strateegilise hindamist viib läbi Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ).

INKOTUBA JAANUARIS

MTÜ Tapa Liikumispudega Inimeste Ühing teatab, et järgmine
INKOTUBA on **Tapal Valve tn 30**
13.01.2020 kella 10:00 - 14:00

Invatoodete müük **Tamsalus** spordikompleksi fuajes
9.01.2020 kell 12.00 - 12:30.

**Tapa Vallaraamatukogu
lasteosakonnas, Kooli 6****Vendade Grimmide muinasjuttude
illustratsioonid
eesti kunstnikelt**

avatud 18. jaanuarini

**SEAL,
KUS ME
KOHTUSIME**ANNE RUDANOVSKI
FOTONÄITUS

09.12.2019 - 23.01.2020
Tapa Vallaraamatukogus
(E-R 11-18 / L 10-15)

TYPAL **KÖÖGEM
KUNSTKOO
PÄLLAS** **TAPAL** **YURB** **EUROPA
SÜDAMASÜSTEEM** **SANA**

VAJANGUL AVATI UUS POSTIPUNKT

Seoses Vajangu kaupluse sulgemisega muutus kohaliku postipunkti asukoht. Omniva koostöös Tapa vallavalitsusega avas 02.12.2019 Vajangu postipunkti kohalikus raamatukogus asukohaga Kooli 7, Vajangu.

Vajangu postipunkti uued lahtiolekuajad:
E-R 13:30-17:00, L,P suletud

**Tapa valla alustavad ettevõtjad
said toetust**Marko Teiva
ettevõtlusspetsialist

Sel aastal juunikuus võttis Tapa valla volikogu vastu Tapa valla alustava ettevõtja toetuse määramise ja kasutamise korra, mis võimaldab toetada alustavaid ettevõtjaid. Tähtaajaks, 15. oktoobriks 2019, esitati kokku neli taotlust, millest kolm taotlejat said igalüks toetuseks 1 600,00 euro.

Ettevõtja Dovi Production OÜ tegeleb meedia tootmisel ning on spetsialiseerunud heli- ja videoproduktsooni loomisele ettevõtetele, eraisikutele ja kohalikele omavalitsustele. Dovi Production OÜ korraldab erinevaid koolitusi loome- ja turundusvaldkonnas tegutsevatele inimestele ning teeb koostööd piirkonna haridusasutustega.

Dovi Production OÜ juhatuse liikme Taavi Luige sõnul puudus

Lääne-Virumaal ja spetsiifiliselt Tapa vallas ettevõte, mis oleks võimeline pakkuma komertsiaalse kvaliteediga heli- ja videolahendusi kohalikele ettevõtetele, üritustele või vallasisestele tegemistele. Samuti on võimalik parandada haridusasutustes mediaalaseid oskusteadmisi.

FIE Margit Mäeseppe on alustav ettevõtja, kes tegeleb masintikandite disainimise ja programmeerimisega, masintikkimise ja ömblusteenuse osutamisega. Ettevõtja pakub oma teenuseid Tapa vallas, maakonnas ning üle Eesti tänu sotsiaalvõrgustikele. Eraldatud toetust kasutatakse töötuseks vajalike seadmete ostmiseks. Vajalike seadmete soetamist toetab Eesti Töötukassa 4 474,00 euroga.

Asutatud ettevõtje Maritti Mängumaa OÜ on suunatud Tapa valla lastega peredele, kes soovivad väljaspool kodu perega ühiselt vaba aega veeta või vajavad omale lapsele lühiajalist hoidu. Ettevõtja eesmärk on luua uus

ja kaasaegne mängutuba koos lastehoiu (lühihoid) teenusega Tapa linnas, mis kaasaks ka ümberkaudsete asulate beeptide ja väikelasteega peresid. Tapa linna lapsivanematel puudub hetkel võimalus külastada oma lastega Tapa linnas mängutuba või viia vajaduse laps lühiajaliselt hoidu. Avatavas mängutoas on võimalik pidada erinevaid üritusi ja koosviibimisi. Loodav mängutuba oleks avatud iga päev. Maritti Mängumaa OÜ juhatuse liige Marit Moorits abistab ka sünnipäevade korraldamisel ja läbiviimisel (perenaise teenus, peajuht- viin läbi erinevaid eakohaseid mänge lastele, näomaalingud, peofotograaf). Eesti Töötukassa toetas 4 474,00 euroga Mariti Mängumaa OÜ tegevuse alustamist.

Tapa vallavalitsus soovib alustavatele ettevõtjatele edu ja jõudu plaanide elluviimisel.

Uusi alustava ettevõtja toetuse taotlusi saab esitada 2020. aasta 15. aprillini.

Projektikohtumine Tamsalus

Anne Kraubner

21.–25. novembrini toimus Eestis Tamsalus Erasmus+ projekti WAR IN FILMS – DIFFERENT ATTITUDES AND PERSPECTIVES

projekti koordinaatorite kohtumine, mille eesmärk oli ühiselt läbi vaadata eelseisva projekti tegevused, luua täpne ajaplaan ja panna paika projektegevused ning nende tulemused.

Lisaks tihedale ja konstruktivsele mõttevahetusle ning arutustele projekti edukaks elluviimiseks ja

kooliga tutvumisele külastati II maailmasõjaga seotud paiku Tamsalu ümbruses, tutvuti okupatsioonide ja vabaduse muuseumiga Vabamu, KGB vangikongidega ning Eesti ajalooga Maarjamäe lossis ning Tallinna ajalo ja vanalinna. Ees seisab kaks aastat huvitavaid väljakutseid ja tihedat tööd.

On õhus kargust,
sumehelbeid lendleb,
kõik ilma kokku köidab
tähevöö.
Me sooviaid jõuluseid,
täis rõõmu helget,
kui soojad tulukesed
talveöös ...
E.R.

Häid lugemiselamus!
Uute kohtumisteni
aastal 2020!

Tapa
Vallaraamatukogu

ÜLDEHITUS- JA REMONTITÖÖD 56484056	SÖIDUKITE HOOLDUS- JA REMONTITÖÖD 58831831
<ul style="list-style-type: none"> • Katusetööd • Vöölisfassaadid • Terrassid • Akende ja uste vahetus • Siseülimistlus • Põrandatööd • Plaatimine 	<ul style="list-style-type: none"> • Rehuitööd • Rehuidel mühul • Varuosade mühul • Salongi heemiline pesu • Diagnostika

- Katuse- ja seinaprofilid
- Katusetarvikud ja turvatooded
- Plelikantimistööd
- Katuse- ja fassaaditööd

PRO PLEKITÖÖD

Tapa, Ülesöödu 8, / avatud 8:00-17:00 / Tel. 55 560 167 / info@proplekitood.ee / www.proplekitood.ee

Ostan igasugust**VANAVARA****Pakkuda võib kõike.**

Kojukutsed,
raha kohe kätte.
Tel 51980371.

TORE öö koolis üritusel osalejad.

Foto Johanna Sinik

TORE öö koolis

Sirve Peitre

Tamsalu Gümnaasiumi TORE ring tegutseb kolmas aasta ja tegusaid noori on 18. Kokku saame kord nädalas neljapäeviti. Eelmisel aastal korraldasime esmakordselt TORE öö koolis ürituse ja kuna see osalejatele väga meeldis ning koguaeg küsiti, millal jälle tuleb, siis otsustasime üritust korrrata.

Osalema kutsusime tänavu 5. ja

6. klassid, korraldajaks 9. ja 10. klassi TOREkad. Kokku oli meid 43. Ega me niisama kooli magama tulnud. Peale siseseadmist panime ühiselt paika reeglid ja algas koolitus.

Läbivaks teemaks ja võtmesõnaks oli koolitusel kuulamisoskus, kuulamine, kuulmine. Ühiselt jõuti järeldusele, et oluline osa räägitust jääb tähelepanuta just pealiskaudse kuulamise töttu. Koolituse viisid läbi meie esimese aasta TOREkad Kerdo ja Anne. Lisaks koolitusele, viisid vanemad olijad läbi

lõbusaid mänge ning erinevaid aktiivseid tegevusi koolimaja peal.

Lõpuringis tagasisidet küsides töodi välja, et meeldis ööorienteerumine koolis, mängud, õpetajate küpsetatud pannkoogid, ühine filmivaatamine popcorniga, suhtlemine teistega, sõpradega koosviibimine ja isegi esinemine teiste ees. Nõu ja jõuga olid abis õpetajad Valentina, Tiia, Johanna. Aitäh kõigile!

Plaani on võetud ka algklasside õpilastele korraldada üks TORE päev koolis.

Kiusamisvastase käitumise projekt

Maret Künnik

Projekt "Don't bully me, don't discriminate against me, I am who I am, include me!" keskendub eelkõige kiusamisvastasele käitumisele ning inimestele erinevuste aktsepteerimisele. Projekt suunab õpilasi tolerantsuse poole ning juhendab õpetajaid, kuidas koolikeskkonda sõbralikumaks muuta. Projekti osalevad Eesti, Kreeka, Poola, Tšehhi, Inglismaa ning Hispaania õpetajad ja õpilased.

Projekti esimene toimumiskohu oli Volos, Kreeka, kuhu me kaks õpetajat ning neli õpilast suundusime. Õpilased ööbisid Kreeka perekondades ning õpetajad hotellis. Tööruumideks olid nii õpetajatel kui ka õpilastel koolimaja – 5th Lyceum of Volos.

Teele asusime juba öösel kell kolm, et kella kuueks lennujaamas olla. Lendasime Frankfurdi ning seal edasi Ateenasse. Ateenas oli meil vaba aega ning selle sisustamiseks veetsime aega vanalinna. Õhtul kogunesid kõik välismaalt lennanud projektiliikmed kokku ning asusime teele Volose poole – 3,5 tundi bussisõitu. Joudsime kohale öösel kell 3 – seega meie jaoks võttis sihtkohta jõudmine aega 24 tundi. Õpilasi tervitasid Voloses nende perekonnad, kellega nad ülejäänud aja seal koos elasid.

Esimesel projektipäeval võeti meid koolis sõbralikult vastu. Tegelesime sellel päeval üksteise tundmaoppimisega, et edasine koostöö hästi sujuks. Õpilased tutvustasid oma riiki, kooli ning kodulinna, traditsioonilist toitu ning tantsisid Kaera Jaani. Sellel päeval

Fotol (vasakult) Karis Kasekamp, Kerstin Nurmsalu, Maret Künnik, Anneli Eesmaa, Lauri Erits, Jaanus Laidus.

Foto Maret Künnik

val valisime hääletamise teel projektile ka logo, mis edaspidi meie projekti esindab. Teisel päeval rääkisime kaasavast haridusest, tolerantsusest ning võrdususest. Õpilased said anna nõuanudeid, kuidas olla tolerantne ning neil oli võimalus osaleda erinevates tööbades. Lisaks tutvustati meile Kreeka haridussüsteemi ning saime kõik koos küllastada linnavalitsust. Küllastasime ka tellise-ning katusemuuseumi. Kolmandal päeval rääkisid õpilasi lugusid ebavõrdusest ning laulsite kõos laulu „What a wonderful world“. Küllastasime spordikeskust, kus treenivad olümpiamängudeks ka erivajadustega inimesed. Õpetajad arutlesid teemadel, kuidas olla tolerantsem, mis üritusi korraldada koolis selle arendamiseks, mis üritusi oleme me juba korraldanud

ning leppisime kokku, kuidas tegeleda projekti hindamisega.

Nädalavahetusel tegelesime peamiselt lõõgastumisega. Kreeka meeskond oli korraldanud meile külastused Makrinitasse, Meteorasse, Trikalasse ning Kalambakasse. Makrinitasas küllastasime pagulaskeskust, mis keskendus noorte poiste aitamisele. Meteora oli looduslikult äärmeiselt kaunis koht. Klooster, mida me küllastasime asus väga kõrgel ning seal viibida oli võimas.

Õpilastel oli ka natuke kahju seal lahkuda, kuna nad olid oma perekondadega väga lähedaseks saanud. Projekti esimene kohtumine oli kindlasti kasulik, kuna rahvusvaheline koostöö sujuväga hästi ning aitab meil teisi kultuure paremini mõista.

Tamsalu Gümnaasium Just Filmi festivalil

Eliise-Marie, Elis, Annike
Tamsalu Gümnaasium
8. klass

seisvalt süveneda tekstidesse stendidel või kuulata-vaadata videot, kus erinevad Eesti näitlejad rääkisid oma kogemustest.

Muuseumitunnis lõpetas filmiteemaline mälumäng, mille auhinnaks perepilet Filmimuuseumi.

Kahoot oli üpris pingeline, kūsimusi oli nii Eesti filmide, PÖFFi kui üldise silmaringi kohta. Elis, Eliise ja Laura said esikoha.

Just Filmi raames nägime Taani noortefilmi „Häkker“, mis oli põnev ja kaasakiskuv lugu 13aastasest pojast, kes hääkimise abil oma ema otsib. Film pani mõtlema, kuidas arvuti abil saab inimesi mõjutada ja nende elu muuta.

Päev Filmimuuseumis oli huivat ja arendav. Saime uusi teadmisi, aga ka sõpradega lõbusalt aega viita.

Novembrikuu rahvakalendri tähtpäevi tähistati Kahooti mängides

Tapa Gümnaasium

Küsimused olid hingedeaja ning mardi-, kadri- ja andresepäeva kommete kohta.

Mäng algas kõigil kolmel päeval täpselt kolm minutit peale vahetunnikella (kell 8.48 ja 9.43). Enne seda pidid kõik soovijad joudma ennast mängu sisesse logida. Märgiti nimi ja klass, sest arvestus oli nii individuaalne kui ka klas-sidevaheline. Üks mäng kestis viis minutit.

Esmaspäeval oli osalejaid kahes vahetunnis kokku 53. Võitjad olid esimesel vahetunnil Kevin, Andra, Kärlin (Grete-Liis, Rommy, Keiro) ja teisel vahetunnil Kertu, Kärlin, Heleriin, (Grete-Liis, Laura-Liisa ja Kelli).

Teisipäeval mängiti ühel vahetunnil. Osalejaid 44. Esikuukuu moodustasid Richard, Meelis, Emma, Gregor, Laura-Liisa ja Kärlin.

Kolmapäeval osales kokku 81 õpilast. Esikuukusse mahtusid esimesel vahetunnil Kertu, Leevi, Eliisa, Rikardo, Jenni, Marelle, teisel Kevin, Rasmus, Carolin, Sander, Jana, Rahel.

Kokku osaleti 178 korral. Parimatele olid auhinnaks tänikiri, kommekott ning šokolaadimedal.

Õpilased olid üllatunud, et rahvakalendris üldse on selline tähtpäev nagu andresepäev, samuti ei oldud kursis, et hingede-päeval käidi sanditamas.

Käes on advendiaeg, mis sai rahvakalendri järgi alguse just andresepäeval. Advendiajaks valmistati lastele erilisi riidest või paberist advendikalendreid, kus iga päev oli võimalik avada uus aken või tasku ja leida selle tagant/alt mängusi või maiustus.

Kuuendad klassid klassijuhatatega soovivad kõigile rahulikku jõuluaega.

Kokkuvõtte toredast nädalast tegid Tapa Gümnaasiumi 6. klasside klassijuhatajad Merle, Kai ja Heidi.

VALLAVALITSUSE- JA VOLIKOGU INFO

Pikendati konkurssi Tapa Valla Kultuurikeskuse direktori leidmiseks

Tapa Valla Kultuurikeskus on 02.01.2020 tegevust alustav valla hallatav asutus, mille põhitegevuseks on professionaalse kultuuri vahendamine, rahvakultuuri arenadmine ja säilitamine ning eeskätt Tapa valla elanikele vabaaja tegevuseks ning isiksuse mitmekülgseks arenguks kultuuri- ja huvialaste võimalustele loomine. Kultuurikeskuse koosseisus on järgmised struktuuriüksused: Lehtse Kultuurimaja, Porkuni Paemuuseum, Tamsalu Kultuurimaja, Tapa Kultuurikoda, Tapa Muuseum.

Direktori põhiülesandeks on kultuurikeskuse töö juhtimine, mis hõlmab eelarve koostamist ja igapäevast majandamist, kultuurikeskuse arengusuundade väljatöötamist ja ellurakendamist.

Nõudmised kandidaadile

Ootame kandidateerima inimest, kes on avatud, loov, teotahteline, väga hea suhtlemis- ja väljendusoskusega, algatus- ja töövõimeline ning kes omab visiooni Tapa valla kultuurielu tulevikust ning tunneb süvendatud huvi kultuuri vastu. Kandidateerimise eelduseks on erialane kõrgharidus ja/või kultuurialase töö või asutuse vähemalt kolme aastane juhtimise kogemus.

Eeldame suurprojektide (üritused jms) organiseerimise ning projektide ja rahataotluste kirjutamise oskust, head pingetalvust, eesti keele oskust kõrgtasemel ning inglise ja vene keele oskust suhtlustasandil.

Pakume

- tööd uues, suures ja huvitavas organisatsioonis;
- loomingulist tööd kultuurikeskuse töö korraldamisel;
- konkurentsivõimelist palka.

Konkurssi on pikendatud! Avaldus koos eluloorkirjelduse, motivatsioonikirja ja palgasoovigiga saata 10. jaanuariks 2020 aadressile vallavalitsus@tapa.ee.

Täiendav info: abivallavanem Dmitri Okatov, 322 9658, dmitri.okatov@tapa.ee.

Tapa Valla Kultuurikeskuse põhimäärus (<https://www.riigiteataja.ee/akt/405112019008>).

Uuel aastal alustab tegevust dementsete ja mälühäiretega isikute päevahoid

Ene Augasmägi
abivallavanem/
haridus- ja sotsiaalosakond

Alates 2020. aasta algusest alustab Tapa Hooldekodu, Kesk tn. 9 ruumides tööd dementse sündroomiga ja mälühäiretega isikute päevahoid.

Tegemist on valla pakutava sotsiaalteenusega. Teenuse eesmärgiks on dementse sündroomiga ja mälühäiretega isikute päevane hooldamine vähendades nõnda lähedaste/hooldajate hoolduskoormust ning võimaldades neil tööl asuda või säilitada oma töökoht.

Teenusele olevale isikule tagatakse päevane järelvalve, vajalikud hoolustoimingud, toitlustamine ning pakutakse ka arendavaid tegevusi.

Teenusele õigustatud on dementne ja mälühäirega isik, kes vajab päevahoidu ja hooldust ning kelle elukoht Eesti rahvastikuregistril andmetel on Tapa vald.

Teenuse maksumus teenuse saajale on 3 eurot päevas, mis sisaldb ka toitlustamist.

Teenuse saamiseks tuleb esitada taotlus Tapa Vallavalitsusele, milles on kirjeldatud teenust vajava isiku abivajadus. Täpsem info hoolekandespetsialist Kriste Tiislerilt tel. 325 8691 või kriste.tiisler@tapa.ee

Lugukeetud lapsevanemad, kes said kutse 9. novembril toimunud beebilisikapeole, kuid kohale ei saanud tulla!

Palume hõbelusikatele ja raamatutele järele tulla

Tapa vallamaja (Tapa, Lehtse, Jäneda, Moe-Karkuse kandi elanikud) aadressile Pikk 15 (Piret Treial) või Tamsalu teeninduspunkti (Tamsalu, Assamalla, Porkuni ja Vajangu) aadressil Tehnika 1a (Ursula Grau).

Novembrikuu vallavolikogus

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Me võtsime kalendritalve esimest kuud vastu suurenud poliitilise aktiivsusega. Istungisaalis oli lisaks saadikutele ka kolm elanikku ja kaks ajakirjanikku. Nende huvi äratas istungi päevakord, milles puudutati Tapa kesklinna renoveerimisprojekti. Istungi alguses andis saadik Katrin Kuusik istungi esimehele üle antud teemal ka elanike pöördumise. Selle küsimuse arutelu toimus veidi hiljem (lugege selle kohta allpool).

Istungi alguses me arutasime esmakordselt soojusmajanduse arenukavat perioodiks 2019-2032. Teeama on väga mahukas ja oluline, mis puudutab peaegu igat valla elanikku. Peamist küsimust on võimalik sõnastada järgmiselt – kas vald müüb talle kuuluvat vara või hoib selle endale, jätkes seeläbi ka rohkem võimalusi selle valdkonna reguleerimiseks. Enamike saadikute kommentaaride põhjal saab eeldada, et volikogu kaldoob jäima pigem selle variandi juurde, et jäädva ka tulevikus vara omanikuks. Häältust selle dokumendi üle pole veel toiminud. Arengukavad saadeti uesti komisjonidesse ja seejärel panakse see avalikule arutelule, kus iga elanik saab selle kohta avaldada oma arvamust.

Vallavolikogu kiitis heaks vallanema ettepaneku vähendada valitsuse koosseisu, kutsudes tagasi kolm poliitilist esindajat. Samuti eemaldati struktuurist arendus-spetsialisti koht, kaks IT-spetsialisti kohta, üks raamatupidaja koht ja pool järeleval-

vespetsialisti kohta. Need otsused võimaldavad muuta struktuuri tõhusamaks, kus väiksem hulk inimesi teeb ära sama töö.

Järgmiseks oluliseks punktiks sai valla arengukava ja eelarvestrateegia. Dokumendi teksti lisati eraldi lõiguna sport ja selle arendamine. Varasemalt mainiti seda valdkonna möödaminnes ainult kultuurivaldkonnas. Vallavolikogu ei kiitnud heaks opositsiooniliidrite ettepanekut eelarvestrateegia muutmiseks, mis pöhines Tapa kesklinna renoveerimisprojekti tagasilükkamises ja ürikorteritega maja ehitamise riigiprojektis osalemise tühistamises. Valitseva kualitsiooni otsus viimase projekti osas on üsna kergesti seletatav – me vaatleme seda kui võimalust renoveerida riigi abiga mahajäetud hoonet ja seejärel täiendada eelarvet tuludega, mis saadakse korterite rentimisest või jagada need tasuta ära valla jaoks vajalike spetsialistide vahel. Meie seisukoha selgitamine kesklinna renoveerimisprojekti suhtes võttis tunduvalt rohkem aega, kui selleks oli istungi päevakorras ette nähtud. Tahaksin üldjoontes edastada põhilised momendid ka meie lugejateni.

Selles projektis osalemise taotlus oli valla poolt saadetud 2018. aastal. Käesoleva aasta suvel oli selgunud kesklinna arhitektuurilise eskiisprojekti konkursi võitja. Mis on eskiisprojekt? Lihtsamalt öeldes on see professionaalse arhitektide visioon või fantaasia, mis on toodud ära joonistes. Just nende vastu võtsid sõna mõningad aktivistid, kellele ei meeldinud mõned detailid võitja eskiisides. Pöördumises valla poole,

millele kirjutas alla pisut üle kahesaja inimese, esitatakse kaks nõudmist – peatada projekt ja võtta arvesse aktivistide erinõudeid.

Minu küsimusele: «mida elanikud ennekõike nõuavad – peatada osalemise projektis ja keelduda võimalusest remontida Euroopa rahadega linna või et projekteerimise käigus nende ettepanekutega arvestatakse?» Saadik Katrin Kuusik vastas, et rahvas soovib ennekõike olla kaasatud projekti arendusprotsessi. Vallavolikogu aseesimees Reigo Tamm selgitas, et täpselt nii juhtubki 2020. aasta projekteerimise käigus. Arengukava ja eelarvestrateegia vastuvõtmise poolt hääletas 12 saadikut, vastu oli 9 ja kaks opositsiooni esindajat jäid erapooleetuks.

Vallavolikogu järgmine otsus puudutas aadressil Üleviste 9 asuva krundi müümist sõjaväelastele. Paljud mäletavad hästi, kuidas 2010. aastal seda viiekorruselist hoonet lõhkekehadega lammutati. Plaanide kohaselt kerkib sinna üsna pea sõjaväelaste uus elamuhoone. Lisaks selle piirkonna arengule rõõmustab veel üks fakt – kaitseministeerium maksab kohalikule omavalitsusele 26 073 eurot. Niipalju läks maksma ka selle hoone lammutamine.

Samuti võeti novembris vastu valla lisaelarve, mis osutus positiivseks – vallavolikogu jaotus lisatulu summas 206 000 eurot.

Esimese arutelu läbis valla eelarveprojekt 2020. aastaks. Selle dokumenti vastuvõtmise protsess jätkub 2020. aasta jaanuaris.

Volikogu nimelt soovin kõigile valla elanikele rahulikke jõule ning kauneid pühil!

Volikogu esimees täiendab

Maksim Butšenkov
volikogu esimees

Tahaksin enda nimel täiendada volikogu koosoleku aruannet. 2013. aasta 30. mail ma andsin vallavolikogule üle erafirmade teenustest

ääraütlemise toetuseks, mis toidavad meie koole ja lasteaedasid, 562 elaniku allkirjad. Selle asemel tegime ettepaneku teha oma köök, mis tugineks mitte maksumusele, vaid meie laste toidukvaliteedile. Keegi võimu esindajates polnud inimestele selle ettepaneku osas ametlikku vastust avaldanud.

Praeguse valitseva kualitsiooni kualitsioonileppes on selle teema olulisus fikseeritud. Plaanis on tellida selle idee maksumuse ja tasuvuse analüüs.

Omalt poolt luban, et elanike praegune pöördumine kesklinna teemal ei jäää kindlasti valitseva kualitsiooni tähelepanuta.

Vallavalitsuse istungite otsuseid periodil 13.11.2019-04.12.2019

- Anti luba välireklaami paigaldamiseks

Kinnitati:

- Tapa valla jäätmevaldajate registri põhimäärus

- "Tapa valla lemmikloomade registri põhimäärus"

- Tapa valla kalmisturegistri põhimäärus

- Lasteaed Vikerkaar hoolekogu koosseisu kinnitamine

- Lehtse Kooli hoolekogu koosseisu kinnitamine

- Lasteaed Pisipõnn hoolekogu koosseisu kinnitamine

- Otsustati võõrandada kirjaliku enampakkumise korras Saiakopl mõis alghinnaga 73000 eurot

- Tunnistati nurjunuks kinnistute Kivilo tn 24 Tapa linn ja Lembitupst 34 Tapa linn enampakkumised

ning otsustati uue enampakkumise korraldamine

- Kinnitati Tapa Gümnaasiumi töötajate koosseis

- Kooskõlastati soojuspuraukude ja seirepuuraukude asukohad

- Otsustati isikliku kasutusoiguse seadmine Tapa vallas Tapa linnas Kivilo tänav L3 ja Tamsalu linnas Nõlva tänav ja Raudtee põik kindnustele

- Kooskõlastati Tapa valla Spordikooli sümboolika ja kasutamise kord

- Kinnitati Tapa valla haridusasutustes õpilaskoha tegevuskulu ja lasteaiakoha arvestuslik maksumus

- Kinnitati väikehanne „Tamsalu Tervisekeskuse ruumide remont” ja riigihanke „Elektrienergia ostmine 2020-2022” tulemused

- Kiideti heaks ja otsustati esita-

da volikogu menetlusse järgmised õigusaktide eelnoud:

- „Erateede avalikuks kasutamiseks määramise kord”

- „Tapa valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskiri”

- „Kalmistu kasutamise eeskiri”

- „Sotsiaaltoetuste määrad”

- „Tapa Vesi Osauhing põhikirja kinnitamine”

- „Tapa valla Spordikooli põhimäärase muutmine”

- „Tapa vallavolikogu ettepanekud Rakvere valla üldplaneeringu lähtesisukohtadele ja keskkonnamõju strategilise hindamise väljatöötamise kavatsusele”

- „Vallavalitsusele hanke korraldamiseks ja lepingu sõlmimiseks nõusoleku andmine (ajalehe küljendamine ja trükkimine)”

Indrek Jurtšenko
kultuurispetsialist

Käspall

Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikool (treenerid Elmu Koppelmann, Aron Jaanis) jäi jagama Eesti karikavõistlustel noormeeste A vanuseklassi käspallis III-IV kohta. Meeskonna parimaks valiti Marten Saar.

Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikool (treener Mare Neps) sai 2019 Eesti karikavõistlustel tütarlaste C vanuseklassi käspallis VI koha, naiskonna parimaks valiti Sabrina Karajev.

Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikool (treener Mare Neps) sai 2019 Eesti karikavõistlustel tütarlaste D2 vanuseklassi käspallis VII koha, naiskonna parimaks valiti Carol Bugera.

Seitsmenda vooru mängus, meeste käspalli meistriliigas, HC Kehra/Horizon Pulp&Paper oli seisuga 27:22 (13:10) üle SK Tapast. Aga 12.12 kodusaalis mänginud SK Tapa alistas meeste meistriliigas tulemusega 32:25 (14:11) Aruküla/Audentese.

Aruküla spordihoone võõrustas miliiga võistlussarja hooaja teist etappi. P 2009 poiste vanuseklassis saavutas SK Tapa/Tapa valla SK II koha, P 2010 V koha, P 2011 III koha.

Spordiklubi Tapa/Tapa valla Spordikool (treener Elmu Koppelmann, meeskonna parim Jan Valdmann) võitis Eesti karikavõistlustel noormeeste C vanuseklassi käspallis II koha.

Maadlus (SK Tapa, Väike-Maarja)

Detsembrikuu alguses osales Ats Pajula Märjamaa Kappal, kus võitis esikoha. Samal nädalavahetusel peeti "Kehra Kange" nimeline võistlus algajatele. SK Tapa parimad olid seekord Maksim Abrayev esikohaga, Andrei Gorodnov, Lev Pavlov ja Henri Klein teise ning Aleks Venslovas ja Alisija Kulberg kolmandala kohaga.

2. detsembril saavutas Kalle Laisar Venemaal 5. koha, osaledes ühtlasi Eesti kadettide koondise kootseisus Jekaterinburgis toimunud rahvusvahisel turniiril.

23. novembril selgusid Tapa Spordikeskuses Lääne-Virumaa meistrid. Kokku käis Tapa Spordikeskuses matil 95 erinevas vanuses maadlejat. Tapanikatest on maakonna meistrid Marta Pajula, Reigo Lain, Tanel Laisar, Vir-

SPORT

go Vähk, Alex Kulberg, Kerdo Vähk, Olavi Laisar ja Alik Tseiko.

16. novembril olid SK Tapa noored maadlejad võistlustules Eestis ja Leedus. Jógeval peeti kóva tasemega Vooremaa auhinnatnii, lapsi käis matil üle 300. SK Tapa võitis esikoha seekord Virgo Vähk, kes tegi väga hea võistluse ning II koha saavutas Alex Kulberg.

Leedus, Šiauliais saavutas Marta Pajula kolmanda koha ja Ats Pajula laeks jäi seal 4. koh.

Tamsalu gümnaasiumi õpilane Anu-Liis Raudsepp (Väike-Maarja RSK maadlusklubi) pälvis esimene koha Märjamaa Kapp võistlusel kreeka-rooma ja naistemaadluses.

Saalihoki

PAF saalihokiliigas Jänedä kaotas Sparta Team Automaailm II-le tulemusega 2:4 (Jänedalt Oskar Salm 1+1), kuid võitis Viskoosa SK-d tulemusega 4:2.

U-12 meistrivõistlustel saalihokis Tapa valla Spordikool/Jänedä SK võitis HC Vipers/Novikov team Blacki 6:4 (Keimo Karilt 3 väravat ja 2 väravasöötu), aga Jógeva SK Tähe / Olivia 08 alistas omakorda Tapa valla Spordikool/Jänedä SK 10:4 (Jänedalt Sten Martin Jürjenberg viskas 3 väravat).

Eesti meistrivõistlusel U-14 Sparta Team Automaailm võitis Tapa valla Spordikool/Jänedä SK-d tulemusega 9:3 (Jänedalt Oskar Viikk 3 väravat) ja Jógeva SK Tähe / Olivia 06 võitis Tapa valla Spordikool/Jänedä SK-d seisuga 9:6 (Jänedalt Oskar Viikk 4 väravat).

Detsembrikuus Tapa valla Spordikool/Jänedä SK võitis HK Kaigas/Kehtna PK-d 10:4 (Jänedalt Oskar Viikk 6+2) ja EMÜ-SK-d tulemusega 10-6 (Jänedalt Oskar Viikk 7+3). Kõikide Jänedä võistkondade treener on Tõnu Salm.

Eesti naiste saalihokikoondis, mille koosseisu kuulub tamsalulane Katrin Kivirand, heitles maailmameistri-võistluste finaaliturniiril Šveitsis ja sai kokkuvõttes 14. koha.

Ujumine (Alex ja Brita)

21. Lääne - Virumaa Meistrivõistlustel ujumises Brita Rannametsale naiste seas vastast ei leidunud, kõik naiste absoluudi 5 kuldmedalist kuulusid talle. Põhjamaade MV -l Brita Rannametsalt kokku kolm viiendat kohta. Eesti Juunioride MV-1 teenis Brita kokku 3 kulda ja 4 hõbedat: Eesti Juunioride Meister 200m liblikas 2.27,73, kuldmedal 4x100m

kombineeritud teates, 4x100m vabalt teates. Lisaks võitis ta hõbeda 4x50m kombineeritud teates, 100m liblikas 1.04,28, 100m kompleksi 1.06,37 ja 50m lib 28,40.

Alex Ahtiainen tegi Põhjamaade meistrivõistlustel kokku 12 starti, võitis ühe kuldmedali ning kolm hõbemedalit. Alexile 100 m liblikas seenioride esikohaga ajaga 52,80 (isiklik), 50 m liblikas absoluudi hõbe, 0,03 sekundit aeglasem esikohast. Lisaks kaks teateujumise teist kohta (4 x 100 vabalt ja 4 x 100 kombineeritult). Maakonna MV saavutas Alex kulla 100m kompleksi üjedes, 50m liblikas, 50m rinnuli, aga hõbeda võitis distantsidel 50m vabalt ja 50m selili.

Jalgpallist

Rahvaliigas palliv FC Moe võitis Viru Energy 4-3. Hea mängu tegid FC Moe väravaht Hardo Levo ja ründaja Mark Kronberg, Mark lõi 3 väravat ja ühe lisas Kaur Lillevälja.

Suusatamine

Esimese lume võistlustel Soomes Oselo oli Eesti suusatajatest parim aeg Porkunisti pärilt Martin Himmel ning ta pääses maailma karikavõistluste esimesele etapile Rukal. Rukal saavutas Martin 79. koha. Teisel päeval võisteldi 15 km klassikas, kus Martin oli taas 79. Kolmandal päeval oli 15 km vabatehnika jälitussoit. Ainsa eestlasena tegi kaasa Martin Himmer ja lõpetas 68. kohaga. Täiskasvanute klassis alustanud tõsisele spordimehele on see tubli saavutus.

Korvpall

Eesti esiliigas jätkab edukalt Tamsalu Los Toros/TALTECH. Võõral väljakul võideti BALTECOT 83:68. Edukaim mängija oli vabariigi noortekoondise liige Eric Schmalz 22 punktiga, Rait Tammet lisas 14 punkti.

Järgmine vastane oli Tiit Soku juhitav Betoonmeister/SK Nord/Cramo, keda võideti 91:65. Seekord oli parim Marcus Neiland 17 punktiga, Eric Schmalz lisas 15 punkti. Viimane mäng kodusaalis on 20. detsembril Kadrina Karudega.

Võrkpall

Lääne-Virumaa meeste võrkpalli rahvaliigas alustas edukalt Tamsalu VK meeskond. Meeskond on tugevnenuud Tanel Uusküla näol, kes vahepeal mängis vabariigi meistriliigas Rakvere meeskonnas. Tamsalu on seni võitnud Kadriat ja Laekveret 3:0. SVKd 3:1, Rakvere Tarvast 3:2. Tasavägises mängus tulisti vastu 2:3 kaotus Ambla meeskonnalt

KULTUUR**KUHU MINNA?****TAPA KULTUURIKOJAS**

27. detsember kell 18.00 aastalöpukontsert „Velveti öhtul...“. Esinevad Oleg Aleksandrov (Barcelona) – bariton, Maria Kondratjeva (Tallinn) – soprani, Konstantin Odegov (Moskva) – klaver. Pilet 7€.

31. detsember kell 22.00 aastalöpupidu

Pertaga esituses kõlavad vene estraadilaulud ja autorilooming. Kontsert toimub vene keeles, pilet 6€/10€.

16. jaanuar kell 14.00 eakate pärastlõuna – 125 aastat Juhan Krooni sündist. Esinevad Kairi, Mart ja Markus Johannes Kroon. Sissepääs tasuta.

16. jaanuar kell 19.00 Läksna Teatri etendus „Niskamäe naised“. Nädendi autor on Eesti-Soome kirjanik Hella Wuolijoki, lavastaja Ene Pihol. Pilet 6€/8€.

22. jaanuar kell 11.00 REKY lasteetendus „Hunt kriimsilma talvetembud“ Eesti muinasjuttude ainete. Pilet 8€, kestus 50 minutit.

25. jaanuar kell 13.00 lauluklubi „Külast külla“ koosalumine. Kui tunned rõõmu laulust-tantsust, isetegemisest ja elavast muusikast, siis tule aga sekka! Kaasa võtta omaosalustas 3€, soovi korral nosimist ja rüütbet.

KINOKAVA ilmub jooksvalt Tapa Kultuurikoja kodulehel ja Facebook'is.

Ürituste kavas võib ette tulla muudatusi. Jälgi infot kultuurikoja kodulehel www.kultuurikoda.ee ja Facebook'is. Piletite broneerimine tel. +372 5559 5461 või info@kultuurikoda.ee.

LEHTSE KULTUURIMAJAS

24. detsember kell 17.00 Lehtse Kammerkoor - Ambla kirikus jõuluteenistusel

26. detsember kell 20.00 JÕULUPIDU "Jõulud tulnud ju!" Jõulukontsert Lehtse Kammerkoorilit, tantsuks ansambel "Mesi-puu". Üheslaulmine. JÕULUVANA – kui tahad pakki saada, siis võta kaasa kingike kotti poetamiseks (hind 1–2 €)! PÄÄSE: 7.-€; peoõhtul kallim ja mugav koht pole garanteeritud. Info: 52 18 398; 38 33 350; e-mail: info@lehtsekultuurimaja.ee

05. jaanuar kell 10.00 5. PPP jätkub 18. hooaeg! Paarismängud! Registr. algab 9.30 ja lõpeb 9.55

06. jaanuar kell 13.00 Klubi "Ehavalgus" korraldusel KOLMEKUNINGAPÄEVA PIDU. Esinevad: seeniortantsurühm "TANTSULINE" ja rahvatantsurühm "EIDERATAS" Tapalt. Osalevad klubid "Kõrvellill" Jänedalt, "Kanarbik" Tapalt, "Ehavalgus" Vooselt jm. Oodatud kõik pensionärid jm. rõõmsad inimesed – saadame koos pühad ära!

NB! Eelregistreerimine 30. dets.-ni tel. : 566 21729; 521 3398 ; e-mail: info@lehtsekultuurimaja.ee Osamaks: 2.- € kohapeal.

07. jaanuar kell 18.00–20.00 Lehtse Käsitööseltsing VI ÖPITUBA. Alustame nõelviltimise õppimist. Võta kaasa mõni riideese (mantel, jope vms. paksust materjalist asi), mida soovid kaunistada. Nõelad ja materjal kohapeal.

19. jaanuar kell 12.00 Lehtse Külakilb 5. MÄNG – jätkub 18. hooaeg! OSAMAKS: täisk.: 3.- €, õpil. tasuta

20. jaanuar kell 13.00 Klubi "EHAVALGUS" TEGELUSED Mälutreening ja Jututuba

21. jaanuar kell 18.00–20.00 Lehtse Käsitööseltsing VII ÖPITUBA. Jätkame nõelviltimistööd. Võta kaasa mõni riideese (mantel, jope vms. paksust materjalist asi), mida soovid kaunistada.

TAMSALU KULTUURIMAJAS

22.detsember kell 18:00 Tamsalu kirikus jõulukontsert "Jõulude ootel"

19.jaanuar 2020. kell 17.00 Pidulik jõuluaja lõpetamine Tamsalu epsu mäl.

22. DETSEMBER KELL 18.00**TAMSALU KIRIKUS****JÕULUKONTSERT****JÕULUDE OOTEL**

Esinevad Kultuurimaja

Iauluklassi Iauljad

Juhendaja Kadri Kask

KTTA ON VAJAI?

KÜTTEPUUD SIMUNAST

5157741

RATTABAASI RATTAKROSS

AEG JA KOHT
Võistlus toimub 5.01.2020.a. Lääne Virumaal, Lehtses, Pärnamäel.

AJAKAVA

11.30-12.45 toimub registreerimine võistluspäigas, numbrite väljastamine, rajage tutvumine.

13.00 Ühisstart 2,5km ringile (võistlusklassid FATBIKE/MTB/CX), sõiduaeg ~60min

14.30 Autasustamine (autasustatakse absoluutarvestuse 3 paremat meet ja naist ning võistlusklasside võitjaid)

TINGIMUSED
Võistlus on individuaalne. Võistleja on kohustatud kandma külbit. Iga võistleja vastutab oma tervisliku seisundi ning sportliku ettevalmistuse eest ning osaleb täielikult oma vastutusel.

STARDIMAKS
Stardimaks 15,- (tasutakse kohapeal sularahas)

INFOKS
Rada on tähistatud ning harjutamiseks valmis nädal enne võistlust. Kokkuleppel rajameistriga ka varem. Kohapeal võistlejatele SAUN (pealtvaatajatele 3,-) ning toitlustus.

KIRSIMARI SÖÖGITUBA
Ambla ja Tamsalus

SÜNNIPÄEVAD PULMAD KONVERENTSID PEIED
PEOLAUAD KAASA SNÄKIVAAGNAD
ERITELLIMUS ELERINEVAD SUUPISTED
KOOGID KRINGLID TORDID

Ambla Kirsimari mahutab kuni 100 inimest, maja teisel korruseil on majutus 28 voodikohaga ja hommikusöögi võimalusega.

Tamsalu Kirsimari mahutab kuni 80 inimest, majutuse saab tellida spordikompleksist.

Toitlustushaagisega tuleme mäeelde toitlustama väljuriutusi. Meil on generator, seega elektripuudumine ei ole takistuseks!

Ambla Kirsimari 385 0164 (Pikk 16, Ambla, Järvamaa)
Tamsalu Kirsimari 656 0202 (Tamsalu, Tehnika 2a, Lääne Virumaa)

www.kirmsi.ee

SELLE FLAIERIGA -5%

REKLAAM JA TEATED

Lehtses müüa 3-toaline

euromonditud koter koos mööbliga.
Pildid on väljas K.V. Kinnisvara lehel. Tel 58001246

KORSTNAPÜHKIJA
55604046

OSTAN
IGASUGUSEID VANU FOTOSID
JA KOOLILÖPU MÄRKE

— • —

TÜRI FOTOGRAAF
RENÈ VILJAT

Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

TAPA EHITUS OÜ

teostab järgmisi töid:

- Omaniku järelevalve
- Ühistute renoveerimine
- Katuste ehitamine
- Välisseinte soojustamine
- Vundamenditööd
- Hoonete ehitamine- majad kõrvalhooneid (garaaž, saun, kuur)
- Aedade ehitamine
- Kivisterrasside ja puitterrasside ehitamine
- Siseviimistlustööd (siseruumide viimistlus, ehitamine)

Telefon 53437995, meil info@tapaehitus.eu

ARELO OÜ

Müüme kohaletoimetamise võimalusega:

- sõelutud mulda,
- liiva,
- purukruusa,
- killustikku,
- freesasfalti.

Kalluri, multilifti, kopplaaduri, frontaallaaduri, greideri jm rasketehnika teenuse osutamine.

Pakume feakaaliveoteenust 10m³ või 3m³.

Info tel 5636 0462,

e-mail areloinfo@gmail.com.

Valus on mõelda, et Sind enam pole ja iial
Sa meie juurde ei tule...

Avaldame kaastunnet tütrelle
ja köökidele lähestastele kalli

AIMI TEEGEN-i
kaotuse puhul.

MTÜ Tapa Liikumispudega Inimeste Ühing

Täname südamliku suhtumisega
matusekorraldajat Aivar Müüri.
Unustamatu köne ja muusika eest
Laurit ja Heikit.
Kadri Külastemaja perenaist
ilusa peialaua eest.
Perekond Kammer

Pizza kiosk
TAPA

AVATUD
Oktoober-aprill E-K kell 15-21, N-P kell 11-21
Mai-september E-P kell 11-21

Tel 58 669 095 • Pikk 7, Tapa

Ostan igas seisukorras sõidukeid ja kaubikuid,
võib remonti vajada!
Tel 53092650

AutoKap OÜ

Autoremont ja hooldus, summutite remont ja
paigaldus ning õlivahetus, 56 503 420, Kalle Ivainen

Rendile anda kuni 1000m² **FASSAADITELLINGUID**
PLETTAC SL 70
Tellingud asuvad Lehtses.
Transpordivõimalus. Hinnad soodsad.
Helistage 5046718 Eve

Tapa küttelaos müügil

- puitbrikett
- küttepuud võrgus
- kütteklotsid võrgus
- turbabrikett
- pellet
- kivilusi
- liiv, killustik, sõelmed
- transport

AVATUD E-R 9-16.30
väljaspool tööaega
kokkuleppel

Tel 322 0028, 5693 0613

Õuna 15 Tapa - TAKOM TRANSPORT OÜ**Aivar Müüri****matuseteenused**

+372 5647 7432
Leina 8, Tapa vald, 45109
aivar.myyr.001@mail.ee
www.matmine.eu

Suhleme nii eesti
kui ka vene keeles

- 24h surnutransport
- matuste organiseerimine
- krematooriumi teenused
- matusetarvikud
- kalmistutööd

Viru Matusebüroo

1. Mai pst 18 + TAPA 45106
tel: 5334 0134
e-post: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

- + 24h surnutransport
- + matuste korraldamine
- + kirstud, urnid, plaadid
- + matusetarbed
- + krematooriumi teenused

Otsime HOIDJAT, kes oleks valmis hoidma lapsi (poisid 6 aastane ja 1a9k) haiguste perioodil ja nädalavahetustel vastavalt vajadusele. Asukoht Tapa.
Huvi korral palun helistada 53737651.

60 koteriga koterelamu Tapa kesklinnas pakub tööd
HOOVI KORISTAJALE helistada telef: 56648310

UUED VALLAKODANIKUD

Allan Sepp
Amir Afanasjev
Marius Moktefi
Robin Truve
Hannaliisa Kraav

ÕNNITLEME EAKAID

Marie Are (Porkuni) 99
Nina Tsessel (Tapa) 97
Aleida Proos (Lehtse) 96
Virve Mikone (Tapa) 92
Kalju Mää (Tapa) 91
Ilmar Nurk (Tamsalu) 91
Ester Pajuste (Tamsalu) 91
Hilja Auerbach (Sääse) 90
Akseniya Lisitskaya (Tamsalu) 85
Nikolay Nesterov (Tapa) 85
Andres Schneider (Tamsalu) 85
Niina Glück (Läste) 85
Aksel Pärnamäe (Tapa) 85
Leo Tänavots (Imastu) 85
Liia Kivistik (Läpi) 85
Alevtina Kütt (Tapa) 85
Anne Viitmann (Tamsalu) 85
Ekaterina Borovskaya (Tapa) 85
Aino Tonka (Tapa) 80
Tamara Androsova (Tamsalu) 80
Eevi Veilberg (Tamsalu) 80
Ella Torop (Tapa) 80
Valdur Vettik (Tamsalu) 80
Mall Grauberg (Tamsalu) 80
Petr Osipov (Tapa) 80
Liubov Kovtun (Tapa) 80
Saima Alavee (Tapa) 80
Ljudmilla Mitšurina (Tapa) 80
Salme Rae (Tapa) 80
Jelena Klevtsova (Tamsalu) 75
Evald Virkus (Kadapiku) 75
Eva Aberthal (Porkuni) 75
Mati Visner (Tapa) 70
Arved Pajuri (Tapa) 70
Viktor Ladõgin (Tapa) 70
Milja Rõmmel (Tapa) 70
Vladimir Istomin (Tapa) 70
Niina Terenina (Tapa) 70
Ona Boldyševa (Tapa) 70
Ljudmilla Smõkova (Tapa) 70
Mati Trik (Sääse) 70
Grygorii Steblina (Tapa) 70
Heili Antsov (Tapa) 70

MEIE HULGAST ON LAHKUNUD

Endel Aasma 25.07.1934-7.12.2019
Konstantin Grassmann 18.08.1934-30.11.2019
Enn Jürma 12.10.1938-21.11.2019
Alexander Bolshakov 30.07.1940-26.11.2019
Avo-Jaan Kaasik 10.10.1941-20.11.2019
Kalle Toome 12.07.1946-8.12.2019
Heldur Post 1.08.1946-14.11.2019
Viktor Builov 5.11.1948-28.11.2019
Johannes Lippand 2.01.1950-8.12.2019
Pjotr Tšaškov 17.10.1950-15.11.2019
Kalev Kasekamp 6.10.1968-20.11.2019
Aavo Press 18.02.1971-8.11.2019
Öie Voot 27.10.1929-19.11.2019
Pelageja Lukomskiene 8.10.1933-22.11.2019
Aimi Teegen 22.11.1934-2.12.2019
Mall Uudeküll 22.01.1942-22.11.2019
Raisa Danilushkina 5.02.1943-21.11.2019
Valentina Solovjova 27.01.1950-1.12.2019
Olga Potapchuk 11.03.1951-19.11.2019
Valentina Deryabo 24.07.1955-25.11.2019

ТАРА VALLA AJALEHT Тапаские Вести

№ 11/247

Декабрь 2019

Бесплатно

РОЖДЕСТВО 2019

Радостного
Рождества!
Счастья и
удачных дел
в наступающем
2020 году!

Тапаское волостное
собрание
Тапаская волостная
управа

Адвент. Рождество. Новый год.

Тапаские Вести

Приближаются рождественские и новогодние праздники. Весь декабрь мы шаг за шагом движемся к Новому 2020 году. 1 декабря началось время Адвента. Повсеместно было объявлено о

наступлении Рождественского мира и зажглись огни на елках. В двух городах Тапаской волости, в Тапа и Тамсалу возле рождественских елок собралось много жителей, чтобы взять в свой дом огонек Рождества. Первый Адвент был отмечен концертами и выступлением священников. В Тапа предрождественское слово сказал пастор тапаской лютеранской церкви Валдо Рейман, в Тамсалу выступил Вируский пробст и пастор раквереской лютеранской церкви Таuno Томпту. В церемониях принял участие Тапаский волостной старейшина Рихо Телль.

На фото тапаская рождественская ель, раньше ее домом был лес возле Лехтсе. Фото из архива волостной управы.

Рождественский автобус порадовал детишек

Тапаские Вести

Субботними днями перед рождественскими праздниками по дорогам Тапаской волости колесил специальный рождественский автобус. Дед Мороз, как и полагается в такие праздничные дни, «обменивал» конфеты на стишкы или песенки.

За рулем рождественского автобуса был доброволец Тамсалуского молодежного центра Сийм Рейнине. Идея запустить такой автобус - это плод коллективного мышления и хорошего сочетания обстоятельств. В волостной управе искали возможности отметить праздники как-нибудь неожиданно и оригинально, а

в Тамсалуском молодежном центре как нельзя, кстати, появился микроавтобус. Осталось декорировать машину и найти людей, для которых предрождественская суета будет приятной и полезной.

Первый выезд рождественского автобуса состоялся 7 декабря. Дед Мороз и два гномика смогли пообщаться с детьми из Янеда, Лехтсе, Тапа и Тамсалу. 14 декабря спецрейс привел Деда Мороза в Ассамалла, Ваянгу, Поркуни и Мээ.

Проект рождественского автобуса взяли на себя Тапаская волостная управа, Тамсалуский молодежный центр и Тапаское общество защиты детей.

Раздавать конфеты детям, несмотря на их прописку или материальный достаток роди-

телей - это некоторый намек на спорное решение прошлого года в ляэнэ-вируской волости Виру-Нипула, где было решено сделать сладкие пакеты детям только из малообеспеченных семей. Богатые родители и их дети в эту категорию не входят.

Автобус у Тамсалуского молодежного центра появился благодаря европейской программе. Автобус выполняет функции мобильного филиала молодежного центра. Такой автобус можно сравнить с автобусом. Если человек не может добраться до услуги, то услуга должна найти путь к человеку. Проект мобильного молодежного центра должен работать не менее одного года, на этот срок из средств фонда солидарности оплачена аренда автобуса.

КОРОТКО

Рихо Телль - Друг прессы 2019 года

Тапаские Вести

Уездная газета «Вирумаа Театая» уже не первый год присуждает титулы «Друг прессы» и «Недруг прессы». В этом году редакция уездной газеты назвала «Другом прессы» Тапаского волостного старейшину Рихо Теллю. Обладателя титула с отрицательным знаком в этом году решено не называть. По мнению редакции, в обществе и без этого достаточно напряжений.

Почтовые услуги в Ваянгу

Сообщение ОМНИВА

15 ноября 2019 года был закрыт пункт почтовых услуг в магазине поселка Ваянгу. Временно жителей региона обслуживала почтовая контора в Тамсалу. Со 2 декабря в Ваянгу услуги почтовой связи осуществляются в местной библиотеке.

Время работы почтового пункта: Пон.-Пятн. 13.30-17.00. В выходные пункта не работает.

Дорогие руководители
кружков и клубов по
интересам Дома культуры
Лехтсе! Уважаемые
танцовщицы, певцы, любители
настольного тенниса
и интеллектуальных
игр! Любимые наши
пенсионеры! Успешные
спортсмены и хранители
традиций рукоделия!
Наше будущее -
дети и молодежь!
Многоуважаемые
помощники и спонсоры!
Жизнерадостная публика!

В этом светлом празднике -
Праздник Рождества
Мы друг другу скажем
Теплые слова.

Желаем всем Вам
прекрасного Рождества и
счастливого Нового года!
Всегда Ваш Дом культуры
Лехтсе.

ВОЛОСТНОЕ СОБРАНИЕ

Ноябрь в волостном собрании

Максим Бученков, председатель Тапасского волостного собрания

Первый месяц календарной зимы мы встретили возросшей политической активностью. В зале заседания, помимо самих депутатов присутствовало три жителя и два журналиста. Их интерес вызвала повестка собрания, в которой затрагивался проект реновации центра города Тапа. Перед началом заседания депутат Катрин Куузик передала председателю собрания обращение жителей по этой теме. Обсуждение этого вопроса состоялось чуть позже (читайте об этом ниже).

В начале заседания мы впервые обсудили план развития теплосети волости на период 2019-2032 гг. Тема очень объемная и важная, затрагивающая практически каждого жителя волости. Главный вопрос можно сформулировать следующим образом - будет ли волость продавать имущество, которым владеет или оставит его себе, тем самым оставив за собой больше возможностей для регулирования этой сферы. На основе высказываний большинства депутатов, можно предположить, что собрание больше склоняется к варианту оставаться и дальше владельцем. Голосования по этому документу пока не было. План развития теплосети снова направили в комиссию, и затем он будет выставлен на общественное обсуждение, где каждый житель сможет выразить по нему свое мнение.

Волостное собрание утвердило предложение старейшины по уменьшению состава управы, отозвав из нее три политических представителя. Также из структуры были убраны места специалиста по развитию, адвоката ИТ-специалиста, одного бухгалтера и половина ставки специалиста по надзору. Эти решения позволят структуре стать более эффективной, где меньшее количество людей будет выполнять ту же работу.

Следующим важным пунктом стал План развития и бюджетная стратегия волости. В текстовую часть документа был внесен отдельным разделом спорт и его развитие. До этого момента эта сфера упоминалась лишь вскользь в разделе культура. Волостное собрание не поддержало предложения по изменению бюджетной стратегии от оппозиционных лидеров, в основе которых лежал отказ от проекта по реновации центра города Тапа и отмена участия в государственном проекте по постройке дома со съемными квартирами. Решение правящей коалиции по последнему проекту можно объяснить достаточно просто - мы рассматриваем

его как возможность с помощью государства отремонтировать заброшенное здание и затем начать пополнять бюджет доходом от сдачи квартир в аренду или же раздать их бесплатно необходимым для волости специалистам.

Пояснение нашей позиции по вопросу проекта реновации центра города заняло гораздо больше времени, чем было отведено для этого в повестке заседания. Хотел бы в общих чертах передать основные моменты нашим читателям.

Заявка на участие в этом проекте от нашей волости была отправлена в 2018 году. Летом этого года был определен победитель конкурса архитектурных эскизов центра города. Что такое эскизный проект? Выражаясь простым языком, это - видение или фантазия профессиональных архитекторов, которая оформлена в виде рисунков. Именно против них и выступила часть активистов, которым не понравились некоторые детали в эскизе-победителе. В обращении к волости, под которым подписалось чуть более 200 человек, выдвигается два требования - остановить проект и учесть конкретные требования активистов. На мой вопрос: «Что в первую очередь требуют жители - остановить процедуру и отказаться от возможности на европейские средства отремонтировать город или чтобы их предложения учли в ходе проектирования?» депутат Катрин Куузик ответила, что, прежде всего, люди хотят быть привлечены к процессу разработки проекта. Вице-председатель волостного собрания Рейго Тамм пояснил, что именно это и будет происходить в ходе проектирования, намеченного в 2020 году.

В ходе итогового голосования по Плану развития и бюджетной стратегии за его принятие высказались 12 депутатов, 9 были против и два представителя оппозиции воздержались.

Следующее решение волостного собрания касалось продажи участка по адресу Юлевисте 9 военным. Многие хорошо помнят, как в 2010 году сносили с помощью взрывчатки эту пятиэтажку. Согласно планам, скоро там появится новый дом для проживания действующих военных. Помимо развития этого района радует еще один факт - Министерство обороны Эстонии выплатит самоуправлению 26 073 евро. Именно в такую сумму обошелся снос этого здания.

Также в ноябре был принят дополнительный бюджет волости, который оказался позитивным - волостное собрание распределило дополнительные доходы на сумму 206 000 евро.

Продолжалось обсуждение проекта бюджета волости на 2020 год. Процесс принятия этого документа продолжится в январе 2020 года.

Максим Бученков уточняет:

ни жителям озвучено не было.

В коалиционном договоре нынешней правящей коалиции важность этой темы зафиксирована. В наших планах заказать анализ стоимости и рентабельности идеи отказа от услуг коммерческих фирм и организации собственной кухни.

Со своей стороны, хочу пообещать, что нынешнее обращение жителей по теме реконструкции центра города Тапа без внимания правящей коалиции не останется.

Принята бюджетная стратегия 2020 года

Тапаская волостная управа

На ноябрьском заседании Тапасского волостного собрания утверждены Программа развития Тапаской волости и бюджетная стратегия. Также утверждены изменения в составе Волостного управления и штатном расписании волостной управы.

Объем инвестиций в 2020 году 2,31 млн. евро. Почти половина этой суммы (1,1 млн. евро) будет направлена на завершение реновации дома культуры в Тамсалу. 0,5 млн. евро - сумма инвестиций в волостные дороги. В будущем году начнется реновация здания Школы Янеда, для этого будет выделено 500 тысяч евро. Затраты на составление проекта реконструкции центральной площади г. Тапа составят 190

В 2020 году дом культуры в Тамсалу будет полностью реновирован.
Фото из интернета

тысяч евро. 150 тысяч евро будет выделено на реновацию здания Тапаской школы музыки и искусства. Строительство в г. Тапа велопарка обойдется в 100 тысяч евро, но в этом проекте волость надеется на поддержку европрограммы LEADER.

Волостное собрание приняло решение по отношению к коли-

чественному составу Волостного управления и упразднило несколько должностей в штате волостной управы.

От редакции: Об этих решениях подробно пишет в этом номере волостной газеты председатель волостного собрания Максим Бученков.

Начинающие предприниматели получили волостную поддержку

Марко Тейва, специалист по предпринимательству

В июне этого года Тапаское волостное собрание приняло Порядок поддержки начинающих предпринимателей. К сроку подачи заявок, 15-му октября 2019 года поступило четыре заявки. Три ходатайства по 1600 евро получили волостную поддержку.

Фирма Dovi Production работает в сфере мультимедиа и специализируется на создании звуко- и видеопродукции для предприятий, частных лиц и местных самоуправлений. Dovi Production проводит различные курсы для работников, занимающихся творчеством и маркетингом. Особое место в деятельности фирмы занимает сотрудничество с волостными школами. По словам члена правления фирмы Dovi Production Таави Луйте, в Ляэне-Вирумаа и Тапаской воло-

сти раннее не было предприятия по производству качественной звуко- и видеопродукции для местных мероприятий и фирм. Школьникам предлагается повышение знаний и умений в области мультимедиа.

Предприниматель из числа физических лиц Маргит Мяэсепп - начинающая дизайнер одежды. Она специализируется на программных узорах, также она занимается предоставлением швейных услуг. Она реализует свою продукцию в Тапаской волости, в Ляэне-Вирумаа и по всей Эстонии с помощью маркетинга в социальных сетях. Финансовую помощь волости Маргит Мяэсепп желает направить на покупку нового оборудования. Ее начинающий бизнес поддержала еще и Касса по безработице суммой в 4474 евро.

Тапаская волостная управа желает начинающим предпринимателям удачного бизнеса и претворения в жизнь намеченных планов.

Молодое предприятие Maritti

Mängimaa занимается оказанием

услуг семьям с детьми в Тапаской

волости. Фирма помогает организовать досуг и оказывает услуги

краткосрочного пребывания.

Mängimaa (Игровая комната Маргит) - это создаваемая современная игровая комната в г. Тапа, где можно будет оставлять детей на короткое время. Услугами комнаты смогут пользоваться также семьи с детьми всей Тапаской волости. Сегодня в Тапа нет подобной детской игровой комнаты. Игровая комната будет работать ежедневно. По словам члена правления Maritti Mängimaa Маргит Мооритс, детская комната будет помогать в организации и проведении детских праздников (праздничный стол, ведущий, фотограф, раскраска лица). Касса по безработице поддержала этот проект суммой 4474 евро.

Новые ходатайства для получения финансовой поддержки начинающего предпринимателя волостная управа ждет к 15 апреля 2020 года.

Открытое обсуждение Общей планировки

Сообщение волостной управы

Тапаская волостная управа сообщает, что с 10.12.2019 до 10.01.2020 проводится открытое ознакомление с Общей планировкой Тапаской волости и проектом Стратегического отчета влияния на окружающую среду (KSH).

Открытое обсуждение этих документов состоится 22 января 2020 года в 17.00 в Культурном центре

и 23 января в 17.00 в Тамсалуской гимназии.

С материалами можно познакомиться на домашней странице Тапаской волости: www.tapa.ee/ulddplaneering или по рабочим дням в здании Тапаской волостной управы по адресу: ул. Пикк 15, г. Тапа, а также в пункте обслуживания в Тамсалу (ул. Техника 1А).

Письменные предложения просим отправить на э-адрес: vallavalitsus@tapa.ee или почтой на адрес: Пикк 15, Тара linn 45106, Тара vald, Lääne-Virumaa.

Составление Общей планировки Тапаской волости проводится на основании решения № 18 от 27 декабря 2017 года. Территория, охваченная общей планировкой, составляет 481,3 км². Организатор составления Общей планировки - Тапаская волостная управа, консультант - ОÜ Entec Eesti.

Стратегический отчет влияния на окружающую среду (KSH) составляет фирма Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ).

О привлечении населения «по-тапаски»

Алари Кирт,
член волостного собрания

На последнем заседании Тапаского волостного собрания, 25 ноября было принято решение, на основании которого жители волости не смогут принимать участие в обсуждении таких основополагающих документов как Программа развития системы теплоснабжения или Программа развития образования и молодежной работы, до того как эти документы будут утверждены на заседании волостного собрания. Следовательно, жители волости лишены права вносить поправки, а также не будет открытого обсуждения на встречах с населением. Здесь стоит вернуться немного назад, в сентябре Тапаское волостное собрание приняло постановление «Порядок принятия и изменения Программы развития и бюджетной стратегии». Целью этого постановления является регулирование процесса подготовки, обсуждения, принятия и изменения дополнительных Программ развития. Дополнительными Программами развития являются тематические (по направлениям), региональные программы, а также программы развития муниципальных учреждений. В принятом в сентябре постановлении ясно описаны существенные пункты, которые указывают на необходимость привлечения населения к обсуждению принимаемых документов:

* Волостная управа направляет проекты дополнительных Программ развития после составления и обсуждения на заседании волостной управы на открытое обсуждение населением. Проект находится в открытом доступе в течение двух недель на домашних страницах муни-

ципального предприятия и волости.

* Волостная управа организует открытое обсуждение проектов, о времени и месте открытого обсуждения сообщается на домашней странице и в волостных газетах.

* После процедуры открытого обсуждения волостная управа передает проекты и обзоры поступивших в ходе открытого обсуждения на утверждение волостным собранием.

По моему мнению, это очень правильный подход. Жители волости знают о проектах, могут задавать дополнительные вопросы и вносить свои предложения до того, как документ поступает на окончательное утверждение депутатским корпусом.

Но уже спустя два месяца на рабочем столе депутатов появляется новый проектный документ «Порядок принятия и изменения Программы развития и бюджетной стратегии». Основной смысл нового документа заключается в необходимости проведения открытого обсуждения дополнительных Программ развития до утверждения Программы развития и бюджета волостным собранием. В объяснительной записке к ноябрьскому постановлению указано, что данное решение принимается с целью экономии средств на организацию предварительного открытого обсуждения Программ развития. Еще на ноябрьском заседании волостного собрания прозвучало и такое объяснение - мы забыли провести предварительное открытое обсуждение. Хотя уже в сентябре проекты Программ развития были составлены.

Для меня непонятно, насколько огромны расходы на организацию открытого обсуждения принимаемых Программ развития, неужели это такие расходы, на которых следует экономить? Разве эти расходы стоят того, чтобы отобрать у людей право быть в курсе волостных событий, вы-

сказывать свое мнение и участвовать в формировании волостных законов. Почему власть пытается исключить дискуссию? В области теплового хозяйства и в области образования достаточно много позиций, которые волнуют многих жителей.

Я предложил на заседании волостного собрания не менять ранее принятого решения, но коалиция единогласно проголосовала за изменение. Здесь следует сделать оговорку - Программу развития теплового хозяйства все равно депутаты не смогли утвердить, т.к. этот важный документ требует дополнительного обсуждения в комиссиях волостного собрания. К этой теме депутаты вернутся в январе, следовательно, ничего не должно мешать организовать открытое обсуждение.

С принятием другого важного документа - Программы развития образования, тоже много непонятного. Утверждение должно было быть уже 1 октября. Но как видно с делопроизводством волостные руководители не спешат. Опять же вопрос - почему тогда не было организовано открытое обсуждение, ведь имелся достаточный запас времени. Ведь и в вопросах работы школ, их открытия или закрытия у жителей должно быть право вносить свои предложения. И таких пунктов в проекте Программы развития образования достаточно много, к примеру, судьба школ и детского сада Ваянту.

В нашей волости теперь не стоит удивляться, если какая-нибудь школа или детский сад вдруг будут переведены куда-либо в другое место! С жителями никто консультироваться не будет! О своих планах руководство волости информировать не будет! Мне очень хочется надеяться, что мое предположение все же не сбудется. Принятие и утверждение важных волостных документов должно проводиться при участии жителей.

Без памяти о прошлом нет будущего

Райво Райд

В исходных задачах реновации центра города Тапа и в лучшей работе конкурса «Пересечение и главной дорогой», по моему мнению, не учтены данные многих многолетних исследований реальной ситуации дорожного движения. Почему будущая схема движения привязана к строительству виадука? В генеральной планировке, утвержденной в 1995 году, указано, что после строительства виадука, автобусное сообщение пройдет с ракверской дороги вдоль железнодорожного полотна до локомотивного депо и оттуда до автобусной остановки. Если бы этим планам было дано стать реальностью, то можно было бы говорить об одностороннем движении по улице Пинк. Сегодня это невозможно по причине, которую знают все жители города Тапа - движение между северной и южной частью города на 90% зависит от железной дороги. Улица Пинк должна остаться главной двухсторонней улицей, хотим мы этого или не хотим!

Мне, человеку, долгие годы связанному с культурной жизнью не понятно, зачем мы должны

пожертвовать существующей зеленой зоной ради площадки для проведения массовых мероприятий (парадов). Зачем нам нужна каменная аrena, которую, в лучшем случае, будут использовать два раза в год? В Тапа всегда жили традиции проведения певческих праздников, дней музыки, ярмарок, гастролей города, Иванова дня. Для всех этих мероприятий всегда находилось достаточно места. Наши праздники успешно проводились на городском стадионе, на старой рыночной площади, на острове Валгейэ, на территории за Школой музыки и искусства. Теперь прибавилась еще и территория возле реновированного Культурикода. А вот парады в Тапа проводили советские оккупационные войска и партийная верхушка. Один парад провела организация Кайтселийт в 1993 году. Теперь торжественные построения и марши проводятся на территории военного городка, горожане могут присутствовать на этих мероприятиях.

Проведение парадов является государственной задачей, парады проводятся два раза в год - 24 февраля в честь Дня независимости и 23 июня Дня победы. Я предлагаю, что если все же, наперекор мнению жителей города, в центре

Тапа будет построен никому не нужный монстр, то это будет памятник «человеческой» глупости. Пытаюсь понять, какие цели преследует сегодняшняя власть, но не могу найти внятное объяснение!

Может посещения наших городов-побратимов в западных странах вызывает некоторую зависть? И нам хотелось бы быть похожими на них? Там все же намного более глубокие традиции, более обширный опыт и намного больше пользователей городской среды. Помните как изумлялся мэр Преээтса Клаус Феддерсен кустарем репейника на наших улицах. Он говорил, что у них уже давно нет столько зелени в городской среде. Во время моего визита в город Преээт мне с гордостью показали законсервированные развалины здания, пострадавшего в годы войны. Этот осколочек старины бережно сохранялся городскими жителями.

Может нам следует пропустить некоторые этапы, которые наши зарубежные друзья уже прошли. Давайте сразу пойдем по пути сохранения оригинальности и красоты природы.

Каменные площади - знак своего времени. Нам не следует копировать то, что другие 20 лет назад уже делали. Иначе, вместо движения вперед, мы пойдем назад.

О роли и месте волостной газеты

Тапаские Вести

популярность. Посредством социальной медиа люди находят необходимые статьи, фотографии, могут общаться с людьми, разделяющими их взгляды. Теперь найти «своего» человека стало намного проще. Страницы в Фейсбуке или веблоги - прекрасные возможности для публикации своего личного мнения, люди активно пользуются своим правом на свободу слова.

Местные газеты «Тара Сõпимед»/«Тапаские Вести» были и остаются печатными изданиями, при этом у изданий имеется фиксированный объем полос. В разных самоуправлениях объем печатных полос различается. Есть газеты 4-полосные, но есть газеты и 20-полосные. Но средний показатель остается между 4 и 8 полосами. Тапаские волостные газеты издаются на 10-ти полосах (эстонское издание) и 6 полос имеет газета «Тапаские Вести». Исходя из этого объема, а также содержание русской газеты отличается от эстонской газеты. По сути - это две разные газеты.

Волостные газеты нельзя причислять к классическим печатным изданиям. Роль местной газеты состоит в отображении местных событий, эти события и являются источниками информации.

Использования интернета для информации и пользования социальными сетями, проведенное в Эстонии в 2018 году показало следующие тенденции:

- в Эстонии 1,27 млн. пользователей интернетом, а это 97% населения страны,

- 88% взрослого населения Эстонии пользуется интернетом ежедневно,

- 10% бывают в интернете не менее раза в неделю, 2% - раз в месяц.

По данным Департамента статистики в 2012 году интернетом пользовалось ежедневно 76,3% населения. Следовательно, рост пользователей интернетом за 5 лет до 14%. Департамент статистики имеет

данные, что жители Эстонии, пользуясь интернетом, большую часть времени затрачивают на общение в социальных сетях и чтение новостей на страницах медиа изданий. Только социальной сетью Фейсбук пользуется 2,167 миллиардов людей по всему миру. В Эстонии пользователями социальных сетей является 55% населения, т.е. 720000 человек (данные 2018 года).

Эти цифры доказывают, что новая медиа людьми принята, и она набирает

Исправление информации предыдущего выпуска волостной газеты

В ноябрьском номере волостной газеты «Тапаские Вести» в обзоре работы волостного собрания была ошибочно дана информация о приостановлении депутатских полномочий Калью Соомери. Была названа причина - пропуск трех заседаний подряд. Это неверная информация. На самом деле Калью Соомери пропустил три собрания комиссии по бюджету и развитию, написал заявление и вышел из состава этой комиссии. В составе же волостного собрания он остался и продолжает выполнять депутатские полномочия.

Благодарим председателя волостного собрания Максима Бученкова за указание на неточность и просим прощения за публикацию неверной информации!

Самуил Голомб, ответственный редактор

ВОЛОСТНОЕ УПРАВЛЕНИЕ

Вопросы заседаний Тапасского волостного управления 13.11.2019-04.12.2019

- Выдано разрешение на установку уличной рекламы.

Утверждены:

- Устав Регистра владельцев отходов и мусора.

- Устав Регистра домашних животных.

- Устав Регистра волостных кладбищ.

- состав попечительского совета детского сада «Винкераар».

- состав попечительского совета Школы Лехтсе

- состав попечительского совета детского сада «Писипынны».

- решение об отчуждении имени Сайякопли по цене 73000 евро.

- решение о несостоявшемся аукционе по продаже недвижимости ул. Кивилю 24 и бул. Лемботу в г. Тапа.

- штатный состав работников Тапаской гимназии.

- места нахождения колодцев питьевой воды и буровых скважин.

- решения по имущественным вопросам по отношению к участкам ул. Кивилю 13 в г. Тапа, ул. Нылава и ул. Раудтээ в г. Тамсалу.

- Порядок использования символов Тапаской спортивной школы.

- размер финансового расхода

места ученика и места воспитанника детского сада в Тапаской волости.

- результаты конкурса господства «Ремонт Тамсалуского центра здоровья».

- результаты конкурса господства «Закупка электроэнергии в 2020-2022 году».

Рассмотрены и одобрены проекты документов, которые переданы на утверждение волостного собрания:

- Порядок использования частных дорог для общего использования,

- Правила использования и подключения к волостной системе водоснабжения и канализации,

- Правила использования кладбищ,

- Предельные расценки социальных услуг,

- Устав ПТ «Тара Vesõ»,

- Изменение устава Тапаской спортивной школы,

- Волостные предложения в Общую планировку и Природоохранную оценку волости Раквере,

- Разрешение волостной управы на проведение конкурса подряда «Подготовка макета волостной газеты и услуги типографии».

Начинает работу дневной центр для людей с потерей памяти

Эне Аугасмяги, вице старейшина
Тапаской волости

С начала нового 2020 года начнет работать дневной центр для больных деменцией и страдающих потерей памяти. Центр расположится в Тапаском доме попечения по адресу Кеск 9. Данную социальную услугу предоставляет Тапаская волостная управа. Целью данной услуги является сокращение нагрузки попечителей больных деменцией и потерей памяти, а также предоставление возможности работать близким

таких больных пожилых людей.

В дневном центре будут организованы попечительский уход, питание и развивающая деятельность. Право пользоваться услугами получают больные деменцией и страдающие потерей памяти люди, внесенные в регистр жителей Тапаской волости. Цена услуги - 3 евро в день, включено также и питание. Для получения услуги Дневного центра следует заполнить бланк заявления с обоснованием необходимости данной услуги. Более подробная информация у специалиста по попечению и опеке Кристе Тийслер, тел. 325 8691 или kriste.tiisler@tapa.ee

100 лет Освободительной войне

Индрек Юрченко,
специалист по культуре

Тапаская волостная управа отмечает 3 января 100-ую годовщину Освободительной войны. В этот день памятные мероприятия будут проводиться по всей Эстонии. В Тапа торжественные церемонии начнутся в 10.30 на старом городском кладбище, а затем продолжатся на новом городском кладбище, где будут ли возложены венки и цветы. На старом городском

кладбище похоронены лейтенант Ханс Койв и три неизвестных солдата. Также венок был возложен на месте захоронения военных инвалидов в Имасту. В церемониях примут участие представители Тапаской волостной управы, Сил обороны Эстонии, организации Кайтселийт, Тапаского музея и других общественных организаций. Приглашаем всех жителей Тапаской волости отметить День памяти героев Освободительной войны. Благодаря этим людям мы имеем независимое государство - Эстонскую Республику.

Сказочные маски украсили фойе Раквереского Театра.

Фото Лийна Калд

Творческая осень в Школе искусств

Лийна Калд

Первое полугодие этого учебного года в отделении живописи в Тапаской школе музыки и искусства завершилось. Сегодня в классах живописи учатся 100 учеников. Творческих забот у педагогов и учеников больше, чем достаточно!

Этой осенью наши ученики и педагоги участвовали в проекте оформления рождественского спектакля Раквереского Театра «Секреты золотой лилии». Для спектакля были изготовлены забавные маски. Мы благодарим Раквереский театр за этот творческий вызов нашей школе!

В этом году 20-й международный фестиваль детских и юношеских рисунков «Always Green, Always Blue» проводился в г. Торуне (Польша). На конкурс поступило 11409 работ из 49 стран. От Эстонии в конкурсе участвовало 7 школ, наши молодые художники представили 146 работ.

Жюри отбрало 1000 лучших работ для международной выставки. От Эстонии на эту

Работы молодых художников расположились на всех трех этажах Культуурикода.

Фото Лийна Калд

выставку попало 11 работ, в том числе работа ученицы Тапаской школы музыки и искусства Эллизы Марии Сахтель.

Лучшие работы конкурса «Always Green, Always Blue» можно посмотреть в интернете: <http://galeriadziecka.com/konkurs/xx-miedzynarodowy-konkurs-tworczosci-plastycznej-zawsze-zielono-zawsze-niebiesko-torun-2019/?lang=en>

Приглашаем жителей Тапаской волости и всех наших гостей в Культуурикода, где на трех этажах выставлены новые работы наших учеников.

Желаем вам полного художественных впечатлений Нового года!

«Бархатные вечера» приглашают!

Любовь Лаур

Дорогие мои друзья! Знакомые и незнакомые тапасцы! Жители ближних регионов! Все, кто почтает высокое вокальное искусство!

У нас с вами есть прекрасная возможность накануне Нового 2020 года приятно провести время, слушая красивое пение настоящих мастеров мирового уровня.

В Тапа 27 декабря 2019 года приедут уже известная вам Мария Кондратьева (г. Таллинн) и ее коллега, певец из Барселоны,

потомок создателя советского и российского гимна Александра Александрова Олег Александров. Они выступят в сопровождении талантливого пианиста из Москвы Константина Одегова. В программе концерта «Бархатные вечера» прозвучат популярные арии из оперетт, известные и любимые нами романсы, песни.

Приходите 27 декабря в Центр культуры KULTUURIKODA. Начало концерта в 18.00. Билеты стоимостью 7 евро вы сможете приобрести прямо перед началом концерта.

Информация:
тел. 56689607.

Регистр зданий и сооружений требует приведения в порядок

Талаские Вести

При внедрении строительного законодательства и закона на планирования в Эстонии приводится в порядок регистр зданий и сооружений. Основной целью регистра является объединение информации всех имеющихся, строящихся и планируемых зданий и сооружений. Сроком приведения в порядок данного регистра обозначена конкретная дата, до 1 января 2020 года.

По действующему с июля 2015 года своду законодательств в регистр должны быть внесены все здания и сооружения, площадь застройки которых превышает 20 м².

Регистр (EHR) принимает данные для внесения в электронном виде, если Вам невозможно подать данные в электронном виде, следует обратиться к специалисту по строительству в местное самоуправление.

У любого дома, в том числе и многоквартирного, а также бани, сарая или иной постройки должны быть приведены в порядок все соответствующие документы. Многие владельцы квартир, домов и дач даже не в курсе, что их собственность на данный момент не имеет законных оснований на использование, а некоторые постройки вообще нигде не числятся. Это приводит к тому, что здания используются без разрешения на эксплуатацию, а без него, к примеру, не выдают кредит на покупку квартиры. Могут сорваться сделки по купле/продаже недвижимости.

Особенно часто это встречается, если дом перестраивался, достраивался этаж. Люди давно там живут, а сейчас квартирные товарищества обращаются к нам с просьбой помочь оформить разрешение на эксплуатацию. Это касается и тех домов, которые перестранились в 90-е годы, и тех, что в 2000-е. Почему-то много таких домов, которые были перестроены в 2007-2008 годах. Бывает, что и новостроек нет разрешения на эксплуатацию.

Согласно действующему Закону о строительстве от 01.07.2015, местные самоуправления обязаны к началу следующего года привести в порядок данные строительного регистра и внести в него не зарегистрированные до этого постройки. С многоквартирными домами проще, невозможно незаметно возвести их без разрешения на строительство и проектной документации. Другое дело, если речь идет о частном доме. Многие не задумывались о каких-ли-

бо документах, возводя дачи, бани и другие необходимые в хозяйстве постройки на своем участке. Вроде как считалось, если участок собственный, можно городить на нем, что вздумается.

Сейчас государство активно взялось за узаконивание любых строений, и дачникам, а также владельцам частных домов, стоит поторопиться с приведением в порядок документации.

В идеале упрощенно процесс должен быть следующим: вы приобрели земельный участок и составили проект будущего дома, который должен соответствовать планировочным требованиям. Местные власти изучили проект, одобрили его и выдали вам разрешение на строительство. После того, как дом был построен полностью в соответствии с проектом, приглашенные специалисты местного самоуправления проверили возведенную постройку с документацией, ее соответствие пожарным и строительным требованиям и выдали разрешение на эксплуатацию. Если какой-то этап пропущен, могут быть серьезные проблемы.

Стоит отметить, что для возведения построек большие 60 кв.м сегодня требуется разрешение на строительство, для построек меньше 60 кв.м - уведомление о строительстве, а постройки меньше 20 кв.м. можно возводить даже без проекта. При этом любая пристройка к дому считается его частью, а не обособленным строением, поэтому правила метража распространяются на весь дом, а не отдельно на пристройку.

Согласно действующему законодательству, если здание было построено до 1 июля 2015 года без законного основания,

т.е. самовольно, но все строительные работы закончены, то разрешение на строительство получать уже не надо - делаются замерочные чертежи и аудит строения, который включает в себя строительно-технический аудит, аудит электроустановки, аудит газового оборудования, пожарный аудит, экспертную оценку системы отопления и т.д. Каждый из этих аудитов выполняет специалист с соответствующей квалификацией.

Если в процессе аудитов оказывается, что здание соответствует всем требованиям, то выдается разрешение на эксплуатацию. Требуется только оплатить госпошлину 500 евро за внесение в регистр строений. NB! Это не штраф, о котором ошибочно говорят в связи с приведением в порядок Регистра строений. Госпошлина оплачивается в случаях если речь идет о незаконно построенных зданиях.

Если по результатам проведения аудита выяснится, что здание не соответствует требо-

ваниям, то нужно будет провести реконструкцию. В большинстве случаев есть возможность исправить положение, проведя необходимые работы по устранению выявленных несоответствий. Но есть случаи, когда все гораздо сложнее.

Есть такие понятия, как общая планировка, тематическая планировка. Здание может быть построено в запрещенной для застройки зоне, или может быть превышена максимально допустимая высота строения или максимально разрешенная площадь застройки грунта. И если здание не соответствует требованиям планировки, его узаконить в некоторых случаях нельзя.

Бывает, что на конкретной местности разрешена только двухэтажная застройка, а у человека там стоит трехэтажный дом. Специалист говорит, что встречаются такие дома из 90-х. Такую недвижимость и продать нельзя, и денег на то, чтобы перестроить дом, ликвидировав третий этаж, у хозяев обычно уже нет.

Несмотря на то, что на постройку площадью менее 20 кв.м разрешение на эксплуатацию не требуется, ее можно возводить без согласованного проекта и не надо вносить в регистр, она тоже должна соответствовать планировочным требованиям. По правилам пожарной безопасности, строение должно находиться от соседских зданий на расстоянии не менее восьми метров. По детальной планировке здание должно находиться в разрешенной для застройки зоне. Также должно быть соответствие с тем, какое в детальной планировке указано максимальное количество зданий на грунте.

В основном все, из-за чего меняется внешний вид здания подпадает под понятие реконструкции. И для ее проведения сначала нужно составить строительный проект и получить разрешение на строительство или зарегистрировать «уведомление о строительстве» (эст. ehituseatis), а потом здание должно получить разрешение на эксплуатацию или уведомление об эксплуатации.

Правильно оформленные разрешения необходимы не только в отношении покупки нового объекта, но также в случае, если банк финансирует его ремонт. Так во время планировки серьезных ремонтных работ следует обратиться в местное самоуправление и уточнить все необходимые документы, которые должны быть в этой связи подготовлены - разрешение на строительство, оповещение о начале строительных работ, разрешение на использование и т.д. У здания, где располагается квартира, должно быть разрешение на использование.

6 советов для зимнего передвижения

Сообщение Invaru

Если с приходом осенне-зимней погоды для нас естественно заменить покрышки у автомобиля, но также и людям с особыми потребностями накануне прихода снега и льда стоит осмотреть свои вспомогательные средства, которые предназначены для движения снаружи.

Руководитель в сфере обслуживания клиентов центра Invaru Кадри Тийдо советует в нынешних погодных условиях тщательнее планировать свой маршрут и, выходя на улицу, при возможности брать с собой сопровождающего, который сможет помочь толкать, поворачивать или вытаскивать из снега в случае увязания», - пояснила Тийдо. Она также добавляет, что при передвижении на инвалидной коляске нужно надевать перчатки, которые позволяют лучше охватывать толкателевые рукоятки для вращения и быстро среагировать в случае необходимости - притормозить или, наоборот, добавить скорости.

4. Зарядите полностью аккумулятор электрической инвалидной коляски

В случае электрических колясок стоит помнить о том, что заснеженные дороги и улицы преодолеваются более сложно, и при холодной температуре воздуха значительно уменьшается время работы и запас хода. «Когда на термометре ниже 0, то емкость аккумулятора уменьшилась где-то на 30%. С этим нужно обязательно считаться и продумывать заранее свои передвижения, а аккумуляторы коляски обязательно полностью зарядить перед выходом на улицу», - отмечает Тийдо.

5. Будьте видимы в темноте

В тёмное время обязательно нужно носить светоотражатель, также убедитесь, что в темноте хорошо заметно и вспомогательное средство передвижения. «Кроме обычных светоотражателей, на костыли, трость, ходунки или на инвалидную коляску можно наклеить светоотражающие полоски, чтобы они были лучше заметны в тёмное время суток», - подчеркнула Тийдо и добавила, что таким образом человек, передвигающийся со вспомогательным средством, лучше виден как пешеходам, так и автомобилистам.

6. Выбирайте правильную одежду и запаситесь временем

Поскольку, по словам Тийдо, передвижение с помощью вспомогательного средства требует большего времени, и оно в принципе не может быть в высоком темпе, то в случае холодной погоды стоит обязательно обратить внимание на теплую и ветрозащитную одежду. «Также надо запастись временем, потому что передвижение в «снежной капе» затруднено, и приход в желаемое место потребует больше времени, чем в сухую погоду», - советует Тийдо.

В зимнее время, когда средство вспоможения в снегу и передвигаться по льду становится сложнее, именно близкие могут значительно обезопасить прогулку или поход в магазин

Зимний велокросс в Пярнамяэ

5 января 2020 года в Лехтсе (Пярнамяэ) проводится Зимний велокросс. Основной заезд стартует в 13.00. Соревнование проводится в трех классах: MTB, CX и Fatbike. Участвуют лучшие

и которые удобно поменять на т.с. комнатные колеса по возвращению домой. Также Тийдо советует добавить к коляске специальное колесо, которое превращает вспомогательное средство в трехколесное и упрощает передвижение на нестабильной поверхности со снегом.

«По скользкой дороге нужно передвигаться медленнее обычного и особенно осторожно. Улицы во льду и снегу непредсказуемы, и поэтому стоит брать с собой сопровождающего, который сможет помочь толкать, поворачивать или вытаскивать из снега в случае увязания», - пояснила Тийдо. Она также добавляет, что при передвижении на инвалидной коляске нужно надевать перчатки, которые позволяют лучше охватывать толкателевые рукоятки для вращения и быстро среагировать в случае необходимости - притормозить или, наоборот, добавить скорости.

1. Проверьте наконечники kostylej и трости для ходьбы

2. Обувь необходимо защитить от скольжения

3. Запаситесь временем для передвижения на инвалидной коляске

4. Выбирайте правильную одежду и запаситесь временем

Поскольку, по словам Тийдо, передвижение с помощью вспомогательного средства требует большего времени, и оно в принципе не может быть в высоком темпе, то в случае холодной погоды стоит обязательно обратить внимание на теплую и ветрозащитную одежду. «Также надо запастись временем, потому что передвижение в «снежной капе» затруднено, и приход в желаемое место потребует больше времени, чем в сухую погоду», - советует Тийдо.

В зимнее время, когда средство вспоможения в снегу и передвигаться по льду становится сложнее, именно близкие могут значительно обезопасить прогулку или поход в магазин

велосипедисты Эстонии. Зрители могут следить за кросом практически на протяжении всей трассы. Дополнительная информация на домашней странице Rattabaas и в социальной сети Facebook.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Культурикода в Тапа приглашает

27.12. 18.00 Предновогодний концерт «Бархатные вечера». Выступают Мария Кондратьева (сопрано, Таллинн), Олег Александров (баритон, Барселона) и Константин Одегов (фортепиано, Москва). 7€.

31.12. 22.00 Вечер отдыха

22.00 Торжественное застолье в кафе Культурикода. Цена билета 18 евро включает богатый ужин от Viktor House и живую музыку. Меню: www.facebook.com/viktorhouse.est/. Дополнительная информация: 56664940 (Дина).

Ужин только при предварительной регистрации до 23 декабря: info@kultuurikoda.ee или тел. 55595461.

22.00 Новогодний праздник.

Шоупрограмма, фотобокс, шампанское, танцы с ансамблем «Fookus». Работает кафе.

Предварительная продажа до 23.12, билет 10 евро. 31.12 билет - 15 евро. Бронирование: тел. 55595461 или info@kultuurikoda.ee.

12.01. 17.00 Концерт «Соло для тебя». В программе русские эстрадные и авторские песни в исполнении Роберта Пертая. 6€/10€.

16.01. 14.00 Полуденная встреча пожилых людей. 125 лет со дня рождения Юхана Кроона. Выступают Кайри, Март и Маркус Иоханнес Кроон. Бесплатно.

16.01. 19.00 Спектакль Театра Лясна «Женщины с хутора Нискамяэ» 6€/8€.

22.01. 11.00 Детский спектакль театра REKY по мотивам эстонских сказок «Зимние проказы Волка». 8€.

25.01 13.00 Встреча в вокальном клубе «От села до села». Оплата участия 3€.,

Программа кинопоказов на домашней странице Культурикода или в Фейсбуке.

В программах могут быть изменения! Следите за рекламой!

www.kultuurikoda.ee и Facebook.

Продажа билетов и бронирование Пон.-Пятн. 10.00-17.00 тел. +372 5660 6891 (худрук), +372 5559 5461 (директор).

Дом культуры в Лехтсе приглашает

24.12. 17.00 Камерный хор Лехтсе выступает на богослужении в церкви Амbla.

26.12. 20.00 Рождественский вечер отдыха с камерным хором, ансамблем «MESIPUU» и Дедом Морозом, который ждет подарки по цене 1-2€. Билет на вечер: 7€. Бронирование столиков: тел. 52 18 398 или 38 33 350; э-почта: info@lehtsekultuurimaja.ee

05.01. 10.00 День настольного тенниса, XVIII сезон. 3,50 €, школьники – бесплатно.

06.01. 13.00 Встреча в клубе пожилых людей «Ehavalgus». В гостях клубы пожилых людей из Янеда и Тапа. Участвуют танцевальные коллективы из Тапа «TANTSULINE» и «EIDERATAS». 2€.

07.01. 18.00-20.00 VI мастер-класс Общества рукоделия. Рук. Криста Лахт.

19.01. 12.00 Викторина «LEHTSE KÜLAKILB», XVIII сезон. 3,50 €, школьники – бесплатно.

20.01. 13.00 Встреча в клубе пожилых людей «Ehavalgus». Тренировка памяти.

21.01. 18.00-20.00 VII мастер-класс Общества рукоделия. Рук. Криста Лахт.

Новости библиотек

До 4 января 2020 года в детском отделении Тапасской волостной библиотеки открыта книжная выставка «Наше Рождество». Материалы выставки помогут найти ответ на вопрос: какого же размера настоящий гномик?

До 4 января 2020 года в детском отделении Тапасской волостной библиотеки открыта книжная выставка «Дед Мороз уже в пути». На выставке представлены сборники рождественских песен и стихов, а также книги по рождественскому рукоделию.

До 4 января 2020 года в детском отделении Тапасской волостной библиотеки открыта книжная выставка «Найди свое рождественское чудо».

До 18 января 2020 года в детском отделении Тапасской волостной библиотеки открыта выставка «Иллюстрации эстонских художников к сказкам братьев Grimm». Выставлены работы 20-ти художников.

До 27 января 2020 года в Тамсалуской библиотеке открыта фотовыставка «Лебеди на прудом Янеда». Выставлены работы Аймара Сяяритса, Айна Палосона, Хелле Персидски и Майе Айнз.

До 28 января 2020 года в Тамсалуской библиотеке открыта передвижная выставка Музеяпечати и бумаги «Архитектура на бумаге и из бумаги».

Фирма Тара Ehitus производит следующие работы и услуги:

- Надзор владельца
- Реновация квартирных товариществ
- Строительство крыш
- Утепление внешних стен
- Укладка фундамента
- Строительство зданий (дома)
- Строительство подсобных зданий (гаражи, бани, сараи)
- Строительство заборов
- Строительство террас из камня и древесины
- Внутренние отделочные работы.

Телефон 53437995.
info@tapaehitus.eu

ДРОВА с 5157741

Выражаем глубокие соболезнования семье и близким по случаю смерти

ВАСИЛИЯ ТОКАРЬ

Семьи Сульты, Тарасовы,
Эльбра и Эйнберг.

Похоронные услуги от Айвара Миюра

Обслуживание на эстонском и русском языке
Тел. 56477432.
ул. Лейна 8, г. Тапа, 45109.
aivar.myur.001@mail.ee

Услуги:

- Транспорт усопших 24 часа.
- Организация похорон.
- Услуги крематория.
- Кладбищенские работы.
- Все необходимое для проведения прощания и захоронения.

ЗДРАВСТВУЙ, МАЛЫШ!

Аллан Сепп
Амир Афанасьев
Мариус Моктафи
Робин Труве
Ханнализа Краав

МОИ ГОДА - МОЕ БОГАТСТВО!

Марие Аре (Porkuni) 99
Нина Цессель (Тара) 97
Алейда Проос (Lehtse) 96
Вирве Миконе (Тара) 92
Калью Мяэ (Тара) 91
Ильмар Нурук (Tamsalu) 91
Эстер Паасте (Tamsalu) 91
Хилья Ауэрбах (Sääse) 90
Аксения Лисицкая (Tamsalu) 85
Николай Нестеров (Тара) 85
Андрес Шнейдер (Tamsalu) 85
Нина Глюк (Läste) 85
Аксель Пирнамяэ (Тара) 85
Лео Тянаваотс (Imastu) 85
Лиля Кивистик (Läpi) 85
Алевтина Кютт (Тара) 85
Анне Вийтманн (Tamsalu) 85
Екатерина Боровская (Тара) 85
Айно Тонка (Тара) 80
Тамара Андросова (Tamsalu) 80
Эвзи Вейлберг (Tamsalu) 80
Элла Тороп (Тара) 80
Валдур Веттик (Tamsalu) 80
Малл Грауберг (Tamsalu) 80
Петр Осипов (Тара) 80
Любовь Ковтун (Тара) 80
Сайма Алавээ (Тара) 80
Людмила Мичурина (Тара) 80
Салме Рае (Тара) 80
Елена Клевтсова (Tamsalu) 75
Эвальд Виркус (Kadapiku) 75
Эва Аберталь (Porkuni) 75
Мати Виснер (Тара) 70
Арвед Паюри (Тара) 70
Виктор Ладыгин (Тара) 70
Милья Рыммел (Тара) 70
Владимир Истомин (Тара) 70
Нина Теренина (Тара) 70
Пеэтер Нахко (Тара) 70
Она Болдышева (Тара) 70
Людмила Шмыкова (Тара) 70
Мати Трик (Sääse) 70
Григорий Стеблина (Тара) 70
Хейли Антсов (Тара) 70

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ!

Эндель Аасма 25.07.1934-7.12.2019
Константин Грассманн 18.08.1934-30.11.2019
Энн Юрма 12.10.1938-21.11.2019
Александр Большаков 30.07.1940-26.11.2019
Аво-Яаан Каасик 10.10.1941-20.11.2019
Калле Тооме 12.07.1946-8.12.2019
Хельдур Пост 1.08.1946-14.11.2019
Виктор Буйлов 5.11.1948-28.11.2019
Йоханнес Липпанд 2.01.1950-8.12.2019
Петр Чашков 17.10.1950-15.11.2019
Калев Касекамп 6.10.1968-20.11.2019
Ааво Пресс 18.02.1971-8.11.2019
Ыйе Boot 27.10.1929-19.11.2019
Пелагея Лукомскиене 8.10.1933-22.11.2019
Айми Тээген 22.11.1934-2.12.2019
Малл Уудекюл 22.01.1942-22.11.2019
Раиса Данилушкина 5.02.1943-21.11.2019
Валентина Соловьева 27.01.1950-1.12.2019
Ольга Потапчук 11.03.1951-19.11.2019
Валентина Дерьябо 24.07.1955-25.11.2019

Viru Matuseteebüroo
Бюро похоронных услуг
Тапа, бульвар 1 Мая 18 + тел. 5334 0134
э-пошта: info@matuseteenused.ee
www.matuseteenused.ee

+ Транспортировка умерших 24 ч
+ Организация похорон
+ Гробы, урны, надгробные плиты
+ Похоронные принадлежности
+ Все, связанное с похоронами
+ Памятники